

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. DETSEMBRIL ELAS SAKU VALLAS **12 225** INIMEST

Häid jõulupühi
ja rõõmsat aasta lõppu!

Volikogu juhid
ja vallavalitsus
nimetati ametisse

Lk 2

Saku bussipaviljonid
said uue näo

Lk 12

Pihlamarja rühma
lapsed lõid oma
moemaailma

Lk 15

Noortevahetuse
meeleolukas vastuvisiit
Jaapanisse

Lk 16

Allkirjastati valitsemislepe ning ametisse nimetati volikogu juhid ja vallavalitsus

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

Saku vallas asusid ametisse uued juhid ja paika said valitsemise lähiaastate põhisuunad. Valimisliidu Väikelinn Saku ja Reformierakonna koostöös kujunes uus võimuliit, kelle juhtimisel jätkab vallavanemana Marti Rehemaa, tööle asuvad värskelt valitud volikogu juhid ning ametisse on nimetatud uus vallavalitsuse koosseis.

UUS VALITSEMISLEPE

Valimisliit Väikelinn Saku ja Reformierakond sõlmisid koalitsioonilepingu, mis seab järgmiseks neljaks aastaks suunad valla juhtimiseks. Valitsemislepe põhineb läbipaistval, kaasaval ja vallakodanike huvidest lähtuvatel valitsemispõhimõtetel.

Vallavanemana jätkab Marti Rehemaa

Eero Alamaa ja Tanel Ots

Uue volikogu liikmed, pildilt puudub Sale Mantsik

Fotod: Annika Kubja

Koalitsioon seab esikohale valla rahandusliku stabiilsuse, kvaliteetsete avalike teenuste tagamise ning jätkuvalt soodsa maamaksupoliitika.

Haridusvaldkonnas lubatakse tagada lasteaia- ja koolikohad kõigile, toetada erivajadustega lapsi, suurendada sünnitoetust ning maksta õpetajatele lisatasusid. Koostöös kultuurikeskusega toetatakse avalike kultuurisündmuste korraldamist.

Kultuuri- ja spordielu arendatakse läbi ujala ja spordirajatiste uuendamise, uute supluskohtade rajamise ning laste treeningvõimaluste toetamise. Toetatakse avalike kultuurisündmuste korraldamist ja huviringides osalemist.

Keskkonna- ja tervisevaldkonnas plaanitakse muu hulgas luua parkmets, tõsta kriisivalmidust ja avada kolm ringlusmaja.

Taristuinvesteeringud hõlmavad jalg- ja rattateede laiendamist, uute parkimisalade rajamist, Väana jõe teise autosilla planeerimise alustamist ning ühistranspordi parandamist.

Sotsiaalvaldkonnas nähakse ette eakatekodu võimaldamist koostöös erasektoriga ning vaimse tervise kompetentsikeskuse loomise samme.

VOLIKOGU UUS KOOSSEIS

Saku vallavolikogu esimeheks valiti Tanel Ots (Väkelinn Saku) ja

aseesimeheks Arvi Ratassep (Väkelinn Saku). Tanel Ots oli viimased kaheksa aastat Saku abivallavanem ning Arvi Ratassep oli volikogu liige ja juhtis valla eelarvekomisjoni.

Lisaks neile kuuluvad valimisliidust Väkelinn Saku uude volikogu koosseisu Jaan-Kristjan Kaalma, Piret Kaare, Mart Siimann, Liina Liibert, Anneli-Thea Häggblom, Kristjan Puustusmaa, Pille Kasterpalu, Irja Tiri ja Peeter Leidmaa. Reformierakonnast on volikogus Tanel Mootse. Valimisliitu Kodu esindavad Anna Lutter, Kristina Šadeiko-Liiva, Lemmi Oro, Kairi Zaletajev, Tiit Vahenõmm ja Argo Zirk. Valimisliit Sakutajatest kuuluvad volikogusse Ivar Raig ja Sale Mantsik ning Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna esindaja on Leo Jürgenson. Kokku on volikogus 21 liiget.

VALLAVANEMANA JÄTKAB MARTI REHEMAA

Saku vallavolikogu valis ühehäälselt vallavanemaks Marti Rehema. Abivallavanemaks nimetati Eero Alamaa. Samuti nimetas volikogu ametisse vallavalitsuse liikmed.

Marti Rehemaal on see kolmas valitsemisaeg. Ta on valimistel kandideerinud alates 2002. aastast, kuulunud sellest ajast valla volikogusse ja alates 2018. aastast töötanud vallavanemana.

„Soovin jätkuvalt seista selle eest, et vallavalitsus pakuks kvaliteetseid ja kaas-aegseid teenuseid ning Saku vald oleks tasakaalukalt kasvav omavalitsus, mis on näoga elanike ja nende murede poole,” ütles vallavanem. Marti Rehema on jätkuvalt kindel, et Saku vald on parim paik elamiseks.

Eero Alamaa on olnud kaheksa aastat volikogu liige, nendest viimased neli volikogu esimees. Abivallavanemana peab ta esmatähtsaks tagada vallale kohustuslike ja vajalike baasteenuste sujuv toimimine ning nende kvaliteedi pidev tõstmine. „Olen saavutanud kindlustunde, et mõistan Saku valla toimimist nii igapäevaste probleemide kui seadusandliku raamistiku võtmes. See on hea stardiasend koheselt härjal sarvist haaramiseks. Saku vallal on suur potentsiaal areneda järjest kvaliteetsemaks elukeskkonnaks ja meil seisavad juba lähiaastatel ees otsused, mis jäävad meie valla elu kujundama aastakümneteks,” ütles ta.

Vallavalitsusse kuulub neli liiget, lisaks vallavanemale ja abivallavanemale alustasid tööd Marko Tali valimisliidust Väkelinn Saku ja Rando Kruuse Reformierakonnast.

Värskest valitud juhtide sõnul asub valda juhtima meeskond, kelle ülesanne on keerulises majanduslikus olukorras hoida tasakaalus eelarve ja tagada valla areng.

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Ära ela salaja — Saku vald ootab Sind!

Kui Sinu elukoht on Saku vallas ja registreerid end valla kodanikuks enne aasta lõppu, laekub Sinu tulumaks juba järgmisel aastal valda ning saad osa kõigist hüvedest, toetustest ja soodustustest

Koos kasvatame võimalusi. Iga elanik ehitab mänguväljakuid, tänavavalgustust, matkaradu, teid ja tulevikku

Kuidas registreeruda

- ✓ rahvastikuregister.ee
- ✓ vallamajas Juubelitammede tee 15, Saku
- ✓ digiallkirjastatud avaldus saku@sakuvald.ee

31. detsember

Vallavalitsuse korraldused

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

18. november

- Otsustati osutada isikule väljaspool isiku kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust ning tasutakse isiku eest teenuseosutajale ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulu teenuseosutaja kehtestatud määras, kuid mitte rohkem kui Saku valla kehtestatud piirmäär.
- Anti projekteerimistingimused abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Kanama tee 32 // Pearnvälja, Saue küla ning elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Jälgimäe küla, Linnupõllu; Augusti; Linnumäe ja Markuse ning 11343 Kanama tee L11; 11343 Kanama tee L12; 11343 Kanama tee L13 ja 11343 Kanama tee L14.
- Kooskõlastati kavandatavate soojuspuuraukude asukoht aadressil Üksnurme küla, Vahtramäe tee 6.
- Otsustati omandada tasuta koos teerajamise ja tänavavalgustusega Gerico OÜ omandis oleva kinnistu registriosa numbriga 5915550 jagamise teel moodustatav kinnistu.
- Otsustati koormata Saku vallale kuuluv kinnistu asukohaga Saku alevik, Tamme tee, pindala 63 506 m², sihtotstarve transpordimaa 100%, isikliku kasutusõigusega AS Saku Maja kasuks seoses Männi tee 14 ja lähiala detailplaneeringu järgselt rajatud vee- ja kanalisatsioonirajatiste haldamisega.

25. november

- Seati hooldus ja määrati hooldaja sügava puudega isikule, et tagada talle abi igapäevaelutoimingutes.
- Otsustati osutada suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenust puudega lapsele, et vähendada lapsevanemate hoolduskoormust.
- Kehtestati Saku valla jäätmevaldajate registri pidamise, haldamise, andmete

registrisse kandmise ja sealt väljastamise, andmete kasutamise ja säilitamise kord ning andmete koosseis.

- Anti SmartBroker OÜ-le õigus 28.11.2025–28.01.2026 paigaldada kahepoolne reklaamtreiler Saustinõmme külas Rubiini kinnistule.
- Anti Reklaamtreiler OÜ-le õigus paigaldada 27.11.–17.12.2025 reklaamhaagis Kannikese haljakule.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Ilmarise tee 46, Metsanurme küla; üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Teemandi, Saustinõmme küla ning üksikelamu ehitusprojekti Saare põik 3, Kiisa alevik ja Sprindi põik 30, Roobuka küla.
- Määrati Männiku külas kohalikule teele rajatavatele bussipeatustele järgmised nimed: 1) „Käbliku“, Tooma tee (ÜTRIS) STOP CODE 27111-1; 2) „Käbliku“, Tooma tee (ÜTRIS) STOP CODE 27112-1; 3) „Luige tee“, Tooma tee (ÜTRIS) STOP CODE 27110-1.
- Tunnistati edukaks vallavara enam-pakkumised: korteriomand asukohaga Kurtina küla, Kurtina tee 42–6, pindalaga 43,2 m² ning kinnistu asukohaga Kirdalu küla, Lepikuõue, pindalaga 16 722 m².
- Saadi ülevaade Saku valla 2026. aasta eelarve eelnõust.

2. detsember

- Otsustati maha kanda lõpetamata ehituse põhivara kanne Kurtina paisjärved – Kurtina paisjärvede korras- tamise eelprojekt, eelprojekti kesk- konnamõju hindamine; inventari nr 20362, maksumus 18 950,00 eurot, soetamise aeg 11.11.2013.
- Otsustati anda abivajava isiku kasutusse sotsiaalteenusena eluruum aadressil Tallinna mnt 1a, Saku 01.12.2025– 31.05.2026.

- Anti projekteerimistingimused päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Sooheina, Kajamaa küla ja Ildase, Kajamaa küla ning üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Aasa tn 11, Saku alevik.
- Nõustuti OÜ Inchcape Motors Estoniale keskkonnaloa andmisega.
- Kinnitati 1. jaanuarist 2026 õppe- koha tegevuskulude arvestuslik maksumus aastas ühe õpilase kohta Saku Muusikakoolis 4516 eurot.
- Kinnitati 1. jaanuarist 2026 õppekoha tegevuskulude arvestuslik maksumus ühes kuus ühe õpilase kohta Saku Gümnaasiumis 192 eurot, Kurtina Koolis 215 eurot, Kajamaa Koolis 473 eurot; Saku valla lasteaeas kinnitati 1. jaanuarist 2026 lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslik maksumus ühes kuus ühe lapse kohta 495 eurot.

9. detsember

- Kehtestati Saku Gümnaasiumi õppe- hoonetele külastamise hinnakiri.
- Otsustati kompenseerida abivajavale perele 2025. aastal vaimse tervise teenusena kuni viis pereteraapia seanssi osalise vallapoolse toetusega. Teenust osutab Duo Keskus OÜ.
- Otsustati kompenseerida abivajavale lapsele konsultatsioonide ja uuringu maksumused. Teenust osutab OÜ SENSUS ETC.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Talve tee 26, Üksnurme küla ja Aasu tee 8, Kurtina küla ning päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kablimäe, Kajamaa küla.
- Anti nõusolek Saustinõmme külas asuvate katastriüksuste Uus-Sihisalu ja Sihisalu vahelise piiri muutmiseks.
- Saadi ülevaade novembris väljastatud ehitus- ja kasutuslubadest, kokku anti 8 kasutusluba ja 8 ehitusluba.

OLULISED NUMBRID

Hädaabinumber	112
(kiirabi, pääste, politsei)	
Perearsti nõuandeliin	1220
Volitatud loomaarst	504 1060

Piirkonnapolitseinik	
Enely Meho	5887 1994
Piirkonnapolitseinik	
Kätlin Murre	5855 7455
Vastuvõtt kokkuleppel	

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel
www.sakuvald.ee/dokumendiregister

Vallavolikogu

26. novembri volikogu istungil osales 21 liiget.

- Valiti Saku Vallavolikogu esimeheks Tanel Ots.
- Valiti Saku Vallavolikogu aseesimeheks Arvi Ratassepp.
- Vallavanem Marti Rehema esitas Saku Vallavalitsuse liikmete lahkumispalve.

3. detsembri volikogu istungil osales 20 liiget, puudus üks.

- Valiti Saku vallavanemaks Marti Rehema.
- Nimetati alates 4. detsembrist 2025 Eero Alamaa ametisse Saku Vallavalitsuse palgaliseks valitsuse liikmeks ametinimetusega abivallavanem.

- Kinnitati Saku Vallavalitsuse liikmeteks alates 4. detsembrist 2025 vallavanem Marti Rehema, palgaline vallavalitsuse liige (abivallavanem) Eero Alamaa ning kaks valitsuse liiget Rando Kruuse ja Marko Tali.
- Moodustati Saku Vallavolikogu alatised komisjonid järgmiselt: 4-liikmeline revisjonikomisjon; 7-liikmeline eelarvekomisjon; 8-liikmeline haridus-, kultuuri- ja noorsootöökomisjon; 7-liikmeline sotsiaalkomisjon; 7-liikmeline keskkonna- ja arenduskomisjon; 7-liikmeline spordikomisjon.
- Nimetati volikogu esindajad valla hallatavate asutuste hoolekogudesse või nõukogudesse.

DETAILPLANEERINGUD

Saku Vallavalitsuse 25.11.2025. a korraldusega nr 631 algatati detailplaneering (DP), jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) ja anti lähteseisukohad Saku valla Tānassilma küla **Jälgimäe tee 15 maaüksuse ja lähiala** DP koostamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 2,4 ha.

DP koostamise eesmärk on Jälgimäe tee 15 mü jagamine äri- ja tootmismaa ning üldkasutatava maa kruntideks, ehitusõiguse määramine äri- ja tootmishoonete ning ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavas nimetatud ühtlustusmahutite ehitamiseks. Lisaks antakse DP-ga tehnoorkude ja rajatiste,

heakorraduse, avaliku ruumi, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtte-line lahendus.

Koostatav DP vastab Saku valla üldplaneeringule.

DP algatamise hetkeks kogutud info põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha täiendavaid uuringuid.

Saku Vallavalitsuse 02.12.2025. a korraldusega nr 642 algatati detailplaneering (DP) ja anti lähteseisukohad Saku valla Kurtina küla **Veere tee 1 maaüksuse ja lähiala** detailplaneeringu koostamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 3,7 ha.

DP koostamise eesmärk on maatulundusmaa sihtotstarbega Veere tee 1 maaüksuse jagamine elamu- ja transpordimaa

ning üldkasutatava maa sihtotstarbega kruntideks ning ehitusõiguse määramine elamute ja abihoonete ehitamiseks. Lisaks antakse DP-ga tehnoorkude ja rajatiste, heakorraduse, avaliku ruumi, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtte-line lahendus. Koostatav DP vastab Saku valla üldplaneeringule.

DP algatamise hetkeks kogutud info põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha täiendavaid uuringuid.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda geoinfosüsteemis EVALD, Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitamme tee 15, Saku alevik).

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Aita valida Saku valla aasta tegu 2025

Hääletada saab kuni 31. jaanuarini valla veebilehel www.sakuvald.ee või valla raamatukogudes paberankeedil.

Kõik hääletajad, kes jätavad oma kontakti ankeedile või kodulehele, osalevad auhindade loosimises. Anna Sinagi oma hääl!

Aasta tegu 2025 kandidaadid alfabeedis:

- Beebivanemate õpiampsud (koolitussari)
- Bussiootepaviljonide uus kujundus
- Kajamaa Kooli kolimine Sakku
- Kohvik UKAS mälumängud kogukonnale
- Lastevanemate koolitussari lasteaedade, koolide, raamatukogu ja valla koostöös
- Noorte valimisdebat poliitikutega
- Padeliväljakute rendikapid
- Pepco poe avamine Sakus
- Saku Gümnaasiumi koolimuusikal
- Saku Gümnaasiumi kooliolümpia
- Saku Gümnaasiumi põhikooli jäljendusvõistlus Playback
- Saku uus kooli- ja spordikompleks TÄPP
- Saku mõisa tegevuste taaselustamine
- Enim hääli saanud tegu kuulutatakse välja veebruaris vabariigi aastapäeva aktusel.

Nimekirjast jäid välja ettepanekud, mis ei ole veel toimunud või mille mõju on tunnetatav järgmisel aastal ning ettepanekud, mis ei olnud vallavalitsuse hinnangul kooskõlas aasta teo konkursi eesmärgiga.

Vallavalitsus pälvis täiskasvanuhariduse edendamise eripreemia

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Haridus- ja Teadusministeerium ning Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras korraldasid juba 28. korda täiskasvanuhariduse konkursi, millega tunnustati aasta õppijaid, õpetegusi, õppijasõbralikke tööandjaid ning koolitajaid.

Harjumaa täiskasvanuhariduse valdkondadeülene eripreemia anti Saku Vallavalitsusele täiskasvanuhariduse edendamise eest – tervikliku vaate, konkreetsete tegude ning valmisoleku eest oma kogemusi jagada.

Meie täiskasvanuhariduse tugevus peitub selles, et seda ei korraldata kampaniapõhiselt ega juhuslikult. Vallas on välja kujunenud süsteem, mis toetab erinevas vanuses õppijaid ning mille keskmis on üks lihtne põhimõte: pakuda inimestele tuge, mida nad päriselt vajavad. 2024. aastal osales valla pakutud koolitustel ligi 14% täisealistest elanikest, mis on loogiline jätk järjekindlale tööle.

Eraldi tähelepanu on pööratud peredele ja lapsevanematele. Saku vald korraldab nii Gordoni perekooli kursusi, „Imeliste aastate“ programmi, tugigruppe kui ka beebivanemate õpiampse, mille sisu kujundatakse koostöös perearstide, ämmaemandate ja lasteaedadega. Käesolevast õppeaastast on käimas ühine

Vallavalitsuse hariduse peaspetsialist Elen Jahimaa ja haridusspetsialist Jelizaveta Lauri

Foto: Rain Nirgi

koolitusprogramm, kus iga kool, lasteaed, vald ja valla raamatukogu pakub vähemalt ühe lapsevanematele suunatud koolituse. Eesmärk on tugevdada koostööd kodu ja haridusasutuste vahel ning muuta vanemaharidus ühtseks ja kergesti kättesaadavaks.

Oluline samm on tasemeõppe ja tasuta täiendkoolituste toomine kodus valla inimestele võimalikult lähedale. Kuna Saku vallas kutseõpet ei ole, alustati koostööd Valgamaa Kutseõppekeskusega. Selle tulemusel on pakutud abiõpetaja

tasemeõpet, on käivitunud abikoka ja puidutöölise õpe ning toimunud mitu erialast täiendkoolitust.

Saku vald hoolib ka eakatest. Eakate Nõukogu ettepanekul on vald pakkunud mitmeid koolitusi digipädevuse tõstmiseks: arvuti- ja nutiseadmete koolitusi, pettuste ennetamise loenguid ja muud, mis aitab vanemaealistel digimaailmas paremini toime tulla.

Täiskasvanuharidus ulatub ka välja poole klassikalist õppetööd. Täiskasvanud õppija nädal ja keskkonnakuu toovad kogukonnani töötoad, loengud ja praktilised tegevused, mis avardavad maailmapilti, toetavad kestlikku mõtteviisi ja innustavad inimesi rohkem liikuma.

Samal ajal panustab vald kultuuri- ja huviharidusse, toetades MTÜsid ning tagades kvaliteetsete juhendajate püsimise kogukonnas.

Saku valla täiskasvanuharidus sünnib läbimõeldud töö tulemusel. Igas õppijas nähakse partnerit ja õppimist võetakse loomuliku osana elust. Just see hoiak ja järjepidevus tõi vallale täiskasvanuhariduse edendamise eripreemia.

Enamjaolt on koolitused osalejatele tasuta. Info sündmuste kohta leiate sakuvallakalender.ee koolituste kategooria alt.

Lastekaitse Liidu aastakonverents toimus Saku uues koolimajas

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas toimus Lastekaitse Liidu aastakonverents „Koolirahu: samal poolel – lapse poolel“, mida sai jälgida ka veebis. Konverents tõi kokku haridus- ja sotsiaalvaldkonna esindajad üle Eesti, et arutada turvalise ja hoidva koolikeskkonna loomist.

Saku osalemine konverentsi korraldamises oli loomulik jätk valla rollile praeguse koolirahu tiitli kandjana. Päeva juhatas sisse koolijuht Keit Fomotskin, kes rääkis kooli hoidvatest väärtustest. Noorte heaoluspetsialist Elisabeth Gross modereeris paneeldiskussiooni, kus osalesid Saku valla noorte heaolu võrgustiku liikmed – lastekaitsetöötajad, haridus- ja sotsiaalvaldkonna spetsialistid ning noorsootöötajad.

Programmis olid ettekanded Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajalt, noorte paneeldiskussioon, koolitõrgetega laste vanemate kogemused ning teemad, mis käsitlevad õpilaste andekust, suhtepõhist koolikultuuri ja turvalist digikeskkonda.

Koolirahu keskmis on küsimus, kuidas hoida koolid sõbralike ja turvaliste kohtadena kõigile, kes seal õpivad ja töötavad. Konverents tõi esile, et just suhted, üksteise toetamine ja õppijate kaasamine on kestva koolirahu alustalad.

Väike osa veebikonverentsil osalejatest

Foto: erakogu

Lastevanemate koolitused Saku Gümnaasiumis

RIIN FINGLING | tugisüsteemi juht

12. novembri õhtul kogunes Saku Gümnaasiumisse üle poolesaja lapsevanema, et saada osa kooli tugispetsialistide koolitusest „Teismelise areng ja tema toetamine“. Koolitus toimus paneelvestlusena, mida suunas logopeed Kairi Zaletajev, ning kus oma teadmisi ja kogemusi jagasid psühholoogid Maria-Johanna Kollo ja Triinu Zimmermann, eripedagoog Julija Kuldvee ning sotsiaalpedagoog Marju-Riina Laugen.

Vestlusel räägiti teismelise arengust, suhtlemisel tekkivatest väljakutsetest ning sellest, kuidas kodu ja kool saavad noort koostöös parimal viisil toetada. Koolitusel jäi kõlama mõte, et lapse mure ei tohi jääda varju vanema häbi- või süütunde tõttu – vajadusel tuleb alati abi

Vasakult logopeed Kairi Zaletajev, psühholoog Maria-Johanna Kollo, eripedagoog Julija Kuldvee, psühholoog Triinu Zimmermann ja sotsiaalpedagoog Marju-Riina Laugen Foto: Riin Fingling

otsida. Lapsele on oluline täiskasvanu hea eeskuju ning eelkõige see, et teda päriselt kuulatakse, ilma et kohe hakataks õpetama või kiireid lahendusi pakkuma.

Saku Gümnaasium jätkab lastevanematele suunatud koolitustega. Jaanuaris 2026 toimub koolitus 1. klassi

vanematele, veebruaris toimub algkoolis koolitus kooli tulevate laste vanematele ning märtsis jätkame põhikoolis teismelise arengu teemadega, kuid siis juba kitsamalt, keskendudes vaimsele tervisele ja heaolule. Täpsem koolituste info avaldatakse Saku Gümnaasiumi kodulehel.

Saku Gümnaasiumis õpivad nutikad leiutajad

Saku Sõnumid

President Alar Karis tunnustas õpilasleiutajate riikliku konkursi parimaid pidulikult galal, kus anti üle ka konkursi koostööpartnerite eripreemiad silmapaistvate ideede ja leiutiste autoritele.

Konkursile esitati 417 tööd 526 autorilt, kes esindasid 88 erinevat kooli, lasteaeda ja huvikooli üle Eesti. Töid hindas ekspertkomisjon, kuhu kuulusid insenerid, disainerid, leiutajad, õpetajad, patendiametnikud, konkursi vilistlased ja teised oma valdkonna asjatundjad.

Riiklike preemiate laureaadid Saku Gümnaasiumist:

II preemia – Elinor Annus (2.c)

III preemia – Mateo Järveoja (2.c), Robin Pütsepp (2.c), Hilde Lii Koolme (4.f)

Eripreemiad:

Kliimaministeeriumi eripreemia – Robin Pütsepp (2.c)

Noore Inseneri eripreemia, Tallinna Tehnikaülikool – Mateo Järveoja (2.c)

Juhendajapreemia:

II preemia – Eleri Troska

Palju õnne ja uusi säravaid ideid!

President Alar Karis ja II preemia pälvinud Elinor Annus

Foto: Mailis Vahenurm

LASTEVANEMATE KOOLITUS- PROGRAMM „IMELISED AASTAD“ ALUSTAB VEEBRUARIS

Saku Sõnumid

Saku vallas alustab 10. veebruaril uus grupp lapsevanemaid „Imeliste aastate“ koolitusega. Koolitus on tasuta ja toimub igal teisipäeval Sakus Pargi tänava lasteaia saalis.

Programm sobib 2–8-aastaste laste vanematele, kes soovivad vastuseid lapse kasvatamisel tekkinud küsimustele ja õppida, kuidas paremini toime tulla. Samuti vanematele, kelle lastel on esmased käitumisprobleemid, nt kohatine agressiivne käitumine, hüperaktiivsuse ilmingud, hajutatud tähelepanuvõime, valetamine, sõnakuulmatus jne.

Koolitus toimub väikeses grupis (14 inimest) kord nädalas 2–2,5 tundi. Kokku on 16 kohtumist (4 kuud).

Koolitusel vaadatakse videoklippe erinevatest suhtlemisolukordadest. Toimuvad arutelud ja grupitööd, kus harjutatakse uute oskuste omandamist kahe kogenud koolitaja abiga.

Kohapeale on organiseeritud lastehoid ja pakutakse ka kerget einet.

**Palun andke osalemise soovist teada
e-posti aadressile
anne.rannaveski-poola@sakuvald.ee
hiljemalt 19.01.2026.**

NB! Registreerimisel palun lisage osaleda soovijate ja laste nimedele ka kontakttelefoninumber, et koolitajad saaksid ühendust võtta.

Alates 1. jaanuarist on vallas uus jäätmevedaja

Saku Sõnumid

Tuletame meelde, et 1. jaanuarist alustab Saku vallas tööd uus jäätmevedaja – Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS (TJT). Muutuvad nii teenuse ulatus kui ka tühjendussagedused.

Peamised muudatused

- Korraldatud jäätmeveo alla kuulub senisest rohkem jäätmeliike: lisanduvad biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed ning klaaspakendid.
- Kõigi liigiti kogutud jäätmete äravedu on tasuline vastavalt TJT hinnakirjale.
- Liigiti kogumine on kohustuslik kõigile jäätmevaldajatele.
- Eramajadel peab olema segaolmejäätmete mahuti; biojäätmeid tuleb liigiti koguda (üle anda või kompostida).
- Korterelamud, ettevõtted ja asutused peavad omama vähemalt segaolme- ja biojäätmete mahuteid; vajadusel ka paber/kartong ja pakendid.
- Pakendijäätmete vedu ei ole ainuõigus. Ragn-Sells'i lepingud jätkuvad senistel tingimustel; soovi korral saab sõlmida lepingu ka TJT-ga.
- Aia- ja haljastusjäätmeid kogutakse kaks korda aastas; vedu tuleb eelnevalt TJT-lt tellida.
- Suurjäätmeid saab üle anda kuni 1 m³ tasuta, suuremate koguste eest tuleb tasuda.

Lepingu ja teenuse sisuga saab tutvuda TJT iseteeninduskeskkonnas – iseteenindus.tjt.ee.

Iseteeninduskeskkonnas saab vaadata veograafikuid, tellida tühjendusi ja lisavedusid ning allkirjastada lepinguid ja uuendada kontaktandmeid.

Palume iseteeninduses kontrollida oma andmete õigsust ja teenuse sisu: jäätmeliik ja mahutite suurus/kogus ning tühjendussagedus.

Juhime tähelepanu, et TJT-l puudub teave lisateenuste (nt avamisteenus, mahutite rent, vooderduskott) kasutamise osas. Soovi korral tuleb lisateenused eraldi tellida iseteeninduskeskkonna kaudu või pöörduda oma sooviga klienditeeninduse poole.

Kui puudub võimalus jäätmeveolepingut sõlmida elektrooniliselt, saab seda teha ka kohapeal Tallinnas, Suur-Sõjamäe 29a, tööpäeviti kell 8.15–17.00.

Kontakt ja lisainfo

Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS
Infotelefon 609 6410
E-post info@tallinnavedu.ee
Koduleht www.tjt.ee
Iseteenindus iseteenindus.tjt.ee

UUEST AASTAST KEHTIVAD HÜVITISTELE UUED MAKSUVABA TULU REEGLID

Sotsiaalkindlustusamet

Alates 1. jaanuarist 2026 on tööealiste inimeste maksuvaba tulu kuni 700 eurot kuus ehk 8400 eurot aastas. Muudatus puudutab tööealisi inimesi, kes saavad Sotsiaalkindlustusametilt tulumaksuga maksustatavat hüvitist ja ei ole veel jõudnud vanaduspensioniiikka, näiteks vanemahüvitist või kahjuhüvitist. Selleks, et arvestus oleks inimese jaoks soodne ja korrektne, tasub maksuvaba tulu avaldus üle vaadata nii tööandja juures kui ka Sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses.

Kui inimene soovib, et maksuvaba tulu arvestaks nii tööandja kui Sotsiaalkindlustusamet, tuleb avaldused esitada mõlemale väljamaksjale. Avaldus hakkab kehtima järgmisest kuust. Maksuvaba tulu saab esitada ka osalises mahus.

Maksuvaba tulu rakendatakse igas kuus kuni 700 euro ulatuses. Kui inimese kuu sissetulek (palk, hüvitised või mõlemad kokku) on sellest väiksem, kasutatakse maksuvaba tulu vastavalt tegeliku maksustatavale tulule. Juhul, kui vanemahüvitise saaja teeb ka tööd, soovitame veenduda, et maksuvaba tulu arvestus nii SKA kui ka tööandja juures on kokku kuni 700 eurot kuus. Kui hüvitise saaja soovib maksuvaba tulu arvestust täies mahus rakendada SKA väljamakstavale vanemahüvitisele, siis tasub tööandjale esitada avaldus, et igakuisel töötasul oleks maksuvaba tulu arvestus null eurot.

Hüvitise saajal tuleb maksuvaba tulu arvestamiseks esitada avaldus. Seda saab teha SKA iseteeninduses, valides „Minu kontaktandmed“ – Tulumaksuvaba summa.

Vanaduspensioniealistele kehtib endiselt maksuvaba tulu 776 eurot kuus ehk 9312 eurot aastas. Seda rakendab SKA automaatselt pensioni maksmisel. Kui pensionär töötab ja tema igakuine pension on väiksem kui 776 eurot kuus, saab töötava pensionäri puhul tööandja rakendada inimese maksuvaba tulu jääki oma igakuisele töötasule.

Maksuvaba tulu arvestuse kohta saab lähemalt lugeda Maksu- ja Tolliameti kodulehelt.

Bussiliini 113 ja Elroni uued sõiduplaanid

Saku Sõnumid

Muudatused bussiliinil 113

1. detsembrist on uued ajad liini 113 Saku–Vana-Pääsküla–Saku väljumistel Saku jaama algpeatusest. Muutused tehti kuni 20 minuti võrra.

Väljumine 6.25 nihutati ajale 6.30

Väljumine 7.15 nihutati ajale 7.20

Väljumine 8.40 nihutati ajale 9.00

Väljumine 12.36 nihutati ajale 12.45

Väljumine 16.08 nihutati 3 minutit varasemaks, uus aeg 16.05

Väljumine 17.15 nihutati 13 minutit varasemaks, uus aeg 17.02

Väljumine 18.55 ei muutunud.

Sõiduplaanid on leitavad iil.ee

Foto: Elron.ee

Muudatused Elroni sõiduplaanis

Novembri lõpus muutus Elroni reisirongide sõiduplaan ida-, lõuna- ja edelasuunal. Eelkõige on muudatused seotud ida- ja lõunasuunal tehtavate taristutöödega, kuid muudetud on ka edelasuuna sõiduplaani.

Alates 5. jaanuarist muutuvad Elroni sõiduplaanid veelgi.

Sõiduplaanid on leitavad elron.ee

SAKU VALLA TALIHOOLDE INFOLIIN

Alates 1. detsembrist vastab Saku vallas talihooldega seotud küsimustele kõnekeskus, kuhu saab helistada numbril 5417 3713.

Kõned võetakse vastu ööpäevaringselt.

Helistage, kui on näiteks:

- ♦ tee lumest lükkamata jäänud
- ♦ lükkamine on tehtud puudulikult
- ♦ bussipeatus on jäänud puhastamata
- ♦ kõnniteedel ei ole tehtud libedusetõrjet jmt.

Oma küsimuse või mure saab saata ka e-postile sakuteehoole@gmail.com. Kõnekeskuse teenust osutab T-Ilm OÜ.

NELJA VALLA KOGU AVAB EUROOPA SOTSIAALFOND+ TOETUSMEETME „SOTSIAALSE KAITSE SUURENDAMINE“ MINIPROJEKTIDE I TAOTLUSVOORU 2026. AASTAKS

Meetme tegevused peavad toetama ESF+ eesmärgi:

- 1) Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- 2) Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine

Miniprojektide tegevuste sihtrühmadeks on Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas alaliselt elavad:

- Vanemaealised inimesed vanuses 55+
- Erivajadusega inimesed vanuses 16+

Toetuse minimaalne summa on 1000 eurot ja maksimaalne summa 6029 eurot

Taotlusvoor on avatud 9.–23. veebruar 2026

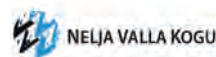
Taotlusedokumentide esitamine toimub SPOKU keskkonnas.

Taotlema on oodatud kõik organisatsioonid, kes oma tegevuse meie piirkonna elanikele on suunanud.

Infopäev toimub 15. jaanuaril 2026 kell 16 veebi teel.

Meetme kirjeldus ning taotlemistingimused on leitavad www.4kogu.ee

Nõustamine ja infopäevale registreerumine: Anneli Kikkas, tel 5380 7345, e-post anneli@4kogu.ee

NELJA VALLA KOGU AVAB LEADER MEETMETE TAOTLUSVOORU 13.–27. JAANUAR 2026

MEEDE 1 Kogukondade toetamine, maht 450 000 eurot

- Investeeringud avalikku ruumi ning avalikuks kasutuseks mõeldud ehitistesse, rajatistesse, taristusse, sisustusse ja seadmetesse;
- Investeeringud looduskeskkonna säilitamiseks ja parandamiseks;
- Kohapealsete vaba aja veetmise võimaluste loomine või arendamine (investeeringud);
- Siseturvalisuse tõstmine, sh kogukondade kriisideks valmisoleku tagamine (investeeringud).

MEEDE 2 Ettevõtluse arendamine, maht 200 000 eurot

- Investeeringud põhivarasse (taristusse, hoonetesse, seadmetesse, tarkvarasse jms), sh keskkonnasäästlikesse lahendustesse kohapealsete toodete ning teenuste loomiseks või arendamiseks;
- Investeeringud turismiobjektidesse.

MEEDE 3 Piirkonna arendamine (ühisprojektid), maht 25 000 eurot

Kogukondadele suunatud tegevused:

- Elanikkonna teadmiste ja oskuste tõstmine (koolitused, seminarid, õppereisid, sündmused);
- Võrgustike ja kogukonna eestvedajate järelkasvu loomine;
- Immateriaalse pärandi säilitamine (meedia, materjalid, sündmused).

Ettevõtetele suunatud tegevused:

- Teenuste ja toodete arendamine;
- Koolitustegevus;
- Turundus;
- Sündmuste korraldamine, õppereisid.

Taotlemistingimused on leitavad www.4kogu.ee | **Info ja nõustamine:** tel 5368 2023, e-post info@4kogu.ee

Eelneval kokkuleppel nõustamine Nelja Valla Kogu kontoris, Miku tee 7, Vaela küla, Kiili vald

Kaasava hariduse projekti abil loodi turvalisem ja toetavam õpikeskkond

MERILIN PIIRASALU | toimetaja

Saku vald paneb suurt rõhku sellele, et iga laps saaks õppida tingimustes, mis teda päriselt toetavad. Euroopa Regionaalarengu Fondi ja riikliku toetuse abil ellu viidud projekt „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine Saku vallas“ keskendub just sellele: luua lastele rahulikumad, paindlikumad ja vajaduspõhised keskkonnad ning tugevdada koolide valmisolekut märgata ja aidata.

Projekti käigus kohandati ruume, soetati abivahendeid, sisustust, erinevaid õppe- ja mänguvahendeid ning loodi keskkonnad, kuhu laps saab vajadusel taanduda, keskenduma või rahunema minna. Projektist võtsid osa Saku Gümnaasium, Saku Valla Noortekeskus ja Kurtna Kool.

Hubane teraapiatuba

Kurtna Kooli eripedagoog ja HEV-koordinaator Kaie Ojassalu räägib, et just projektitoetuse abil valmis nende koolis mängu- ja saviteraapia tuba – pastelsetes toonides, rahuliku valguse ja kutsuva atmosfääriga ruum, mis on mõeldud nii individuaalseks tööks kui ka väikeste rühmade tegevusteks. „Praegu kasutavad seda enamasti tugispetsialistid ja abiõpetajad ning kord nädalas käib meil loovterapeut Kohilast,“ selgitab Kaie. „Me alles elame sellesse tuppa sisse, aga juba on näha, et lastele see meeldib. Laste jaoks on see motiveeriv, kui nad teavad, et neil on võimalus pärast intensiivset koolitundi ja pingutust selles ruumis aega veeta.“

Teraapiatoas saab savist voolida ja veevannis kätthpidi sulistada. Seal on mõnused lauad, toolid, kiikhobused

Kaie Ojassalu vaikusepesa juures

Foto: Merilin Piirsalu

ja rullkiik ning hubane valgus. Lisaks on vahvaid mängu, alates rongirajast ja nukumajast kuni erisuguste klotsideni, mis aitavad lapsel väljendada tundeid, reguleerida ärevust või lihtsalt kogeda rahustavat rutiini.

Vaikuse- ja lugemispesad

Projekti raames sai Kurtna Kool ka vaikusepesad ja lugemispesad. Need on väikesed, hubased nišid, kuhu sisse pugeda, et lugeda, end koguda või pisut omaette olla.

Kaie tõdeb, et „pesad“ on vahetundidel kogu aeg kasutuses. „Algklassi lapsed mahuvad sinna lausa kahekesi. Nad tahavad olla koos, kompaktselt, oma nurgakeses. Vahetundides on lugemispesa alati täis.“

Vaikusepesasid kasutavad rohkem vanema kooliastme noored. Seal loetakse,

sirvitakse ajakirju või lihtsalt puhastatakse mõtteid koolipäeva saginast. „Privaatsus ja eraldatus on neile tohutult vajalik. Noor saab korra olla iseendaga, oma mõtetega või oma raamatuga,“ ütleb Kaie.

Ärevust on palju

Kaasava hariduse põhimõte ei ole pelgalt teoreetiline loosung, vaid praktiline vajadus. Kaie 16-aastase töökogemuse põhjal on õpilaste seas aastast aastasse kasvanud ärevus, sagenenud keskendumisraskused ja klassis püsimine on osade laste jaoks väljakutse, mitte isenesestmõistetav tegevus. Nõnda muutuvadki oluliseks kõikvõimalikud vahendid, mis aitavad keskenduda, teevad õppimise huvitavamaks ja lihtsamaks. Kaie näitab magnettahtleid, käepaelu ja istumisaluseid, mis kõik on loodud selleks, et lapsed saaksid hakkama paremini ja jõukohases tempos.

Kuigi projektist toetust saanud haridusasutused on kõik mõnevõrra eripalgelised, on üks joon ühine: lapsed saavad nüüd olla ja õppida veel turvalisemas, paindlikumas ja toetavas keskkonnas.

PROJEKTIS OSALEJAD JA PEAMISED SOETATUD ASJAD

Saku Gümnaasium

Tugispetsialistide tööriistakohvri õppe- ja abivahendid; vaikuse ruumi sisustamine; vaikusepesad koridorides; tahvelarvutid ja laadimiskohvrid

Kurtna Kool

Mängu- ja saviteraapia toa ehitus ja sisustus; sotsiaalpedagoogi ruumi sisustamine; õpiabiklassi sisustamine; vaikuse- ja lugemispesad; õue mänguala seadmed; tehnilised õppevahendid

Noortekeskus

Kott-toolid, rahunemist ja keskendumist soodustavad vahendid; lauamängud, Xboxid, projektor, kõlar, tahvelarvutid; sportmängud ja erinevad mänguvahendid

Uus atraksioon Kurtna Kooli õuealal

Foto: Katrin Parve

Saku külaliigutajad-sädeinimesed Oru kandi küladega tutvumas

PILLE KASTERPALU | kogukonna aktivist

Ühel varasel laupäeva hommikul kogunesid Saku sädeinimesed, et üheskoos sõita Läänemaale, Lääne-Nigula valda, tutvuma Oru kandi küladega. Oru külade piirkond on pärjatud Läänemaa Aasta Küla 2024 ja Eesti Aasta Küla 2025 tiitliga. Piirkonnas on kokku 15 küla ning selle arengule on tugeva hoo andnud Linnamäe Arenguselts, mis loodi 2016. aastal missioonitundega kohaliku ettevõtja eestvedamisel.

Alustasime kunagisest Linnamäe koolimajast, kus aastatel 1903–1998 õppisid kohalikud lapsed. Nüüdseks on hoone kaunilt renoveeritud ning selles tegutseb Linnamäe Arenguselts (LAS) – kogukonna süda ja koostegemise paik. Maja ja arenguseltsi tegemisi tutvustas kaunis rahvarõivais kogukonnatöötaja Eve Tamm-Hinno, kes rääkis kohaliku elu arengust ja näitas, kuidas igale ruutmeetrile on uus hingamine antud.

Saime tutvuda majaga, kus tegutsevad koos erinevad põlvkonnad – alustades beebikoolist ja noortekeskusest ning lõpetades küpsemas eas inimestele mõeldud Tegusate Orukate Klubi kokkusaamistega. Lisaks on kohalikel võimalus esitleda oma kätetööd erinevatel näitustel ning tööpäevadel kohvikus lõunat süüa või ruume erapidudeks ja kogukonnaüritusteks rentida.

Linnamäe Arenguseltsi kaudu on alguse saanud ka Oru OTT ja oskuste OTT – algatused, mis aitavad suurendada kogukonna sidusust ning väärtustada ja rakendada kohalikke ressursse ja oskusteavet.

Linnamäelt suundusime Soolu külla, kus tutvusime Tursa talu tegemiste ja metsalava kontsertpaigaga. Talu perenaine Urvi rääkis oma rajatud kollektsioonaiast ning sellest, kuidas hobi korras alanud aiandusest ja kodustest muusikaüritustest on kujunenud tuntud kogukonnasündmused. Oli põnev kuulda, kuidas ühest väikesest perepeost on välja kasvanud suure publikuga kontserdid, millest kõik alguse sai ja mis plaanid on tulevikuks. Samuti saime küllakutse suviseks ajaks, mil talu aias pakuvad silmailu lausa 45 sorti pojenge, samuti iirised ja floksid.

Ühised õppereisid annavad kindlasti tagasi rohkem kui võtavad

Foto: Helina Laht

Peale väikest jalutuskäiku jõudsim Peetri tallu. Perenaine Helen on varasemalt aastaid töötanud Hispaania suursaadiku peakokana ning teinud endale nime toidlustusmaailmas. Nüüd pakub ta külalistele vanas õdusas rehielamus gurmeetoitu ja privaatset majutust. Tutvusime ka talu unikaalsete kuppelmajutuse võimalustega, mis lisavad paigale erilise võlu ja rahu.

Pärast kosutavat lõunat jõudsim Keedikasse – ühte piirkonna varasemat kogukonnaelu eestvedajatest. Sealne lugu andis hea ülevaate, kuidas järjekindel omaalgatus muudab elu külades samm-sammult paremaks. Ka siis, kui mõneks ajaks hoog raugub, tulevad uued tegijad ja puhuvad kogukonda taas elu sisse.

Päeva lõpetasime Silma õpikojas, kus meid tervitas särtsakas ja värske Saunja külaseltsi rahvas. Nende energia ja entusiasm panid kogu grupi tegemistele kaasa elama – kui palju on juba tehtud ja kui palju vahvaid plaane on veel ees! Mõned mõtted kuuldust:

- „Kui elekter ja internet kaob, siis saame aru, miks on hea üksteist tunda.“
- „Kui tahad midagi arendada, siis üksi on see idee, aga seltsiga juba projekt.“
- „Külaselts on arvestatav partner.“

Samuti saime ülevaate õpikoja tegemistest ja plaanidest. Silma õpikoja Looduskooli rajajate eesmärgiks on peatada laste võõrandumine loodusest. Seal võetakse vastu klassiekskursioone ja korraldatakse lastelaagreid, et noored saaksid loodusega taas otsese ja elava kontakti.

Kui endalt küsida, miks on vaja nädalavahetusel selliseid väljasõite ette võtta ja kiires elutempos selleks aeg leida, siis vastus on lihtne: need annavad meile tagasi rohkem kui võtavad. Meie reisiseltskond oli suurepärase – bussis jagasime värskeid muljeid, arutasime nähtut ning kogusime ideid, mida oma kogukondadesse edasi viia.

Kes on Saku sädeinimesed? Oleme valla eri piirkondade toimekad ja elurõõmsad inimesed, keda ühendab soov oma kodukohta paremaks muuta. Koos õpime, jagame kogemusi ja toetame üksteist, sest koostegemine annab jõudu. Saku valla arendus- ja keskkonna-teenistuse toel korraldatakse õppereise ja kohtumisi, et tuua kogukondadesse uusi mõtteid ja inspiratsiooni. Suur tänu selle võimaluse ja hästi organiseeritud õppereisi eest!

Saku bussipaviljonid said uue näo kunstnik Takinada käe all

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Saku inimesed on arvatavasti märganud, et mitu kohalikku bussiootepaviljoni on saanud uue ilme. Paviljoni klaasidel tervitavad bussireisijaid ja möödujaid nüüd lõbusad oranžid jänesed, kes kikitavad kõrvu rohu, lillede ja puude keskel. Disaini autor on Takinada.

Nimi Takinada kõlab jaapanipäraselt, ka bussipeatuste jänesed on justkui origami tehnikas tehtud ning Sakut seob juba pikaaegne sõprus Jaapaniga. Selle põhjal võiks eeldada, et Jaapani kunstnik tõi oma töödega Sakku oma kodumaa hõngu, aga nii see pole.

Takinada on Eesti kunstnik, kes aastaid tagasi otsis koos sõbraga nime ühisele graafilise disaini ettevõttele. Mõeldi igasuguseid variante ning pool naljaga kerkis esile Takinada. See tuleb venekeelsest väljendist, mida disainerid peavad sageli kliendile ütlemata: *just nii on vaja teha*. Ettevõttest tookord asja ei saanud, aga kunstnikunimi oli sündinud.

Saku ja jänesed

Saku bussipeatuste paviljonide disainimiseks võeti Takinadaga ühendust juba kolm aastat tagasi. Tegemist on suurema projektiga, mille lõppeesmärk on välja vahetada kõik valla bussipaviljonid. Esimeses järgus said novembris uue kuue kuus bussipeatust Saku alevikus. Edasi jätkatakse samm-sammult nii, nagu valla rahakott võimaldab. „Käisin disainiideena välja mõned erinevad lahendused, aga origami jänes figureeris neis kõigis. See oli veider kokkusattumus, sest tol ajal ei teadnud ma Saku ja Jaapani sidemetest mitte midagi,“ ütleb Takinada.

Disaini osas oli ette teada, et on vaja motiivi, mis sobiks puiduga. Jänes tuli sellest, et temagi on otsapidi seotud nii metsa kui ka bussisõiduga. Lilled ja muru sobivad omakorda jänesega. Takinada sõnul on tähtis ka see, et loodustris ei ole sümbboolikat, mida võib erinevalt mõista. Pigem pakub see rahu ja positiivsust.

Agas see pole veel kõik. „Linnaruumi objektide disain ei ole kunagi ainult visuaal või kunstiline idee. See peab olema ka funktsionaalne ja mugavalt

Takinada visandit loomas

Foto: erakogu

kasutatav,“ selgitab Takinada. Näiteks kui bussipaviljoni klaas on joonistusega kaetud, pole ohtu, et keegi jalutab sellest läbi. Pisike muster klaaspinna ülaosas pole samuti pelgalt kujunduselement, vaid lindude säästmiseks: linnud võivad tühja klaasi vastu lennata ja trauma saada. „Disainis on funktsionaalsus alati olemas, kuid ideaalis töötab see nii loomulikult, et inimene ei pea sellele eraldi mõtlema. Kui lahendus sulandub keskkonda ja toetab kasutamist ilma pealetükkivalt esile tõusmata, siis oleme oma töö hästi teinud.“

Isiklik ideedepank

Siit jõuamegi küsimuseni, mis Takinadat loomingus juhib – kust tulevad ideed ja kuidas sünnivad visuaalid. „Saku projektis on mind usaldatud ja antud suhteliselt vabad käed. Seda oli lihtne teha. Kui oled juba aastakümneid kunstnikuna töötanud, ei pea selliseid projekte alustama päris nullist. Erinevad fragmendid, kujundid ja märksõnad on talle, sest aeg-ajalt tuleb ideid, mida ei ole kohe kuskil kasutada. Kui saabub uus pakkumine, saab ideede panga üle vaadata. Origami jänese idee oli samuti varasemast olemas ja õnneks see sobis Sakule,“ ütleb kunstnik. „Uute paviljonide disainid on samuti seotud nii loomade kui

ka origamiga. Need tulevad kaasaegsed ja hubased ühendades endas materjalidena nii puidu, metalli kui ka klaasi.“

Algus paberi ja pliiatsiga

Kui Takinada räägib oma tööst, siis silmad säravad. Kuulajal jääb üle vaid soovida, et maailmas oleks rohkem inimesi, kes leiaksid oma kutsumuse. Siis oleks kindlasti ka rohkem rõõmu.

Takinada tee kunstimaailma algas juba lapsepõlves, kui ta leidis end sageli pliiats käes. „Tol ajal ju palju muud meelelahutust ei olnud, aga pabereid ja pliiatseid leidis kodus piiramatult koguses. Mulle meeldis joonistada ning kritseldasin igale poole, kuhu sain. Ma ei mõelnud, et võiksin saada illustraatoriks, sest minu peas ei olnud konstruktsiooni, et joonistamine võib olla töö. Tol ajal ei öelnud keegi, et töö võib olla midagi sellist, mida sa naudid,“ muigab ta.

Tänapäevaks on tal kolm kunstivaldkonda haridust – tekstiilidisain, moekunst, estampgraafika – ja mitmekülgsus kajastub ka loomingus. Ta maalib, teeb akvarelli, illustreerib raamatuid, restaureerib mööblit, valmistab kollektsionääridele nukke, tegeleb graafilise disainiga, joonistab jõulukaarte ja kujundab linna-ruumi. „Tegelen eri asjadega, aga see pole teadlik valik. Olen lihtsalt väga uudishimulik inimene. Pool aastat võin tegeleda näitusetöödega, siis illustreerin mitu kuud raamatuid, seejärel lülitun rohkem kommertslikele teemadele. See kõik tuleb loomulikult ja ma olen rahul,“ ütleb ta.

Tegutsemine on võtmesõna

Ta on lausa nii rahul, et pole viimase viie aasta jooksul puhanud järjest rohkem kui neli päeva. „Ja ma ei ole sellepärast kurb,“ naerab ta. „Tööpäevad on erineva intensiivsusega. Mõnel päeval olen hommikust õhtuni ateljees, mõnikord laman diivanil ja loen, aga see on ka minu töö osa. Õnneks ma ei ole läbi põlenud ning mul ei ole tekkinud mõtet, et ei viitsi. Vahel füüsiliselt väsin, kui on väga tihe periood, aga kindlasti ei tahaks ma muud tööd teha.“

Takinada usub tuntuks ütlusse: „Kui teed, mida armastad, siis raha tuleb järgi.“

Uue kujundusega bussipaviljon, millel on aukohal päris oma Saku Bussijänes Foto: Laura Siitam

Tema sõnul peaks inimene sisustama oma päeva asjadega, mis päriselt rõõmu pakuvad. „Kui tegutsed, siis liigud edasi. Kui aga otsid midagi abstraktset, võidki otsima jääda. Unistuste töö sünnib tehes. Paberil võivad eesmärgid tunda suured, aga kui neid päriselt hakkad väiksemateks sammudeks lahutama, siis nad on tehtavad. Tee midagi – ja sa jõuad kuhugi,“ ütleb ta.

Tilda ja tolmuingle

Vahel tuleb teha ka midagi, millesse päriselt uskuda ei julge või mis on mugavustsoonist väljas. Just nii jõudis Takinada esimese raamatu illustreerimiseni. Ja see polnud mõne tavalise autori teos, vaid ta alustas kohe tipust ja joonistas pildid Andrus Kivirähki

lasteraamatusse „Tilda ja tolmuingle“. Tegelikult pakkus ta kirjanikule välja peategelase karakteri ja kuju.

Kõik algas sellest, et Takinada valmistas nukke ning mõtles nende kohta välja lugusid. Kui ta ühele tuttavale nuku kohta vaimuka jutu rääkis, leidis too: *kõlab nagu Andrus Kivirähk*. Kaks nädalat hiljem tõi tuttav Takinada kirjaniku telefoninumbri, käskis helistada ja oma tegelasest rääkida.

Naine kõhkles mitu päeva, aga võttis julguse kokku ja valis numbri. „Olin nii närvis, et high volas mööda selga, aga Andrus oli väga lahke. Saime kokku, ma rääkisin talle oma tegelasest. Kivirähk võttis veidi mõtlemisaega ning andis siis teada, et kirjutab raamatu,“ meenutab Takinada.

Nii saigi kunstniku peas tekkinud

tegelasest tolmuingle. Ja kes muu oleks olnud parem raamatut illustreerima kui mitte idee autor ise. Olgu öeldud, et 2018. aastal pälvis just see raamat Kultuurkapitali lastekirjanduse aasta-preemia.

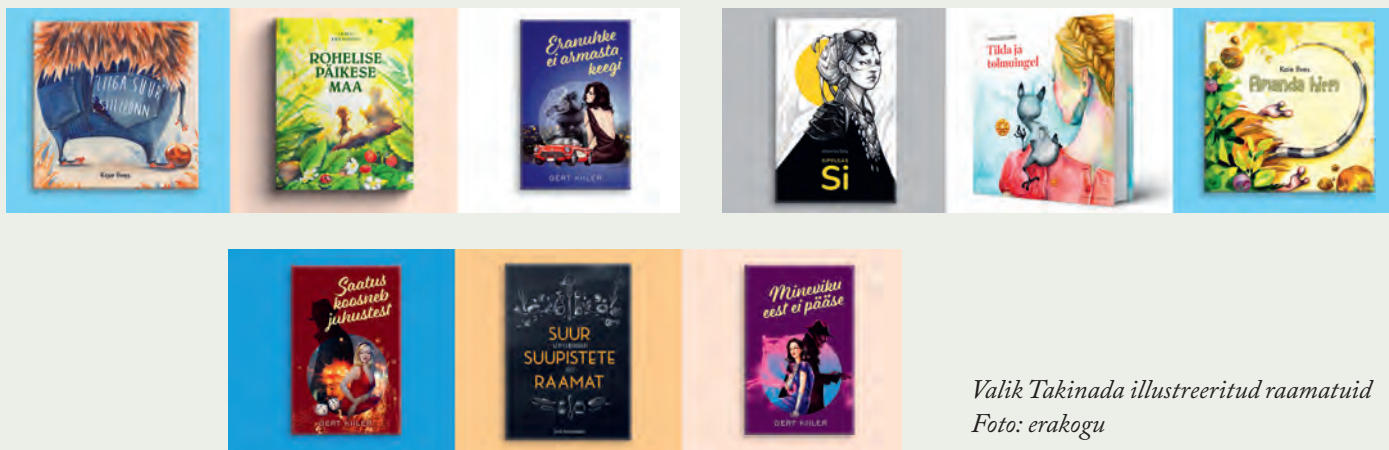
Pärast seda on Takinada illustreerinud mitmeid raamatuid, ja mis veel ägedam, kui Vanemuine lavastas „Tilda ja tolmuingle“ balleti, paluti just teda lava- ja kostüümikunstnikuks. Kõike seda poleks pruukinud juhtuda, kui ta poleks julgenud astuda esimest sammu.

Liin nr 8

Takinada ei ole kunagi käed rüpes istunud. Tänavune november möödus suuresti jõulude tähe all, sest tal on mitmeid püsikliente, kes tellivad pühadekaarte või jõuluteemalisi bannereid. Detsembris algas periood, kus saab rohkem tegeleda loomingulisemate projektidega. Uuel aastal on oodata ka isikunäituse avamist. Nagu bussiootepaviljonid on ka näitus seotud ühistranspordiga – see on seiklemisest ja inimeste jälgimisest. Mõte tööde esitlemisest hakkas Takinada peas idanema nimelt bussiliin number kaheksa oma vanasse ateljeesse sõites. Näituse tööpealkiri ongi „Liin nr 8“, sest kaheksa on ka lõpmatuse sümbol.

Näitusel on läbilõige tema loomingu, aga kindlasti jõuavad sinna portreed, sest inimeste nägude uurimine ja paberile talletamine on kunstniku lemmikute hulgas.

Kokkuvõttes on kogu Takinada looming nagu ta ise – uudishimulik, mitmekülgne ja pidevas liikumises. Kui jälgida tema teekonda, on selge üks: kui inimene teeb seda, mida armastab, sünnivad teosed, mis kõnetavad ka teisi.

Valik Takinada illustreeritud raamatuid Foto: erakogu

Kajamaa Kooli õpilased õpivad rahatarkust ja meediapädevust

Kajamaa Kool

Kevadel võtsid Kajamaa Kooli teised ja kolmandad klassid ning õpilasaktiiv osa Ideepuhuri projektikonkursist. Mõlemad projektid said rahastuse, mille üle on meil suur rõõm. Sügisest alustasime tegevustega ning tutvustame nüüd oma projekte lähemalt.

Teiste ja kolmandate klasside projekt kandis nime Rahatarkuse liblikas. Projekti eesmärk on õpetada lastele rahatarkust läbi mänguliste ja praktiliste tegevuste. Alustuseks valmisid igale lapsele personaalsed rahakassad. Suur tänu pereettevõttele Pikupuu, kes aitas neid

kujundada ja valmistas igale õpilasele omanäolise kassatooriku. Kõige põnevam oli lastele aga see, et rahakassa tuli detailidest ise kokku panna. Igaüks sai luua just endale sobiva kassa.

Rahatarkust õpiti ka Eesti Panga muuseumis, kus avastati raha põnevat maailma. Lapsed uurisid raha ajalugu, nägid kullakangi salapärases seifis, said teada, et Eesti paberraha trükitakse Leedus ning kuulsid uudist erikujundusega Sipsiku kaheeurosest mündist. Lisaks mängiti rahateemalisi mänge ja õpiti rahatarkust lõbusate tegevuste kaudu.

Õppetegevus jätkus Ettevõtluskülas, kus osaleti programmis „Ettevõtlik pere“. Õpilased jaotati gruppidesse, iga rühm pidas oma ettevõtet. Valikus oli ilusalong, töökoda, pank, pagariäri ja pood. Päeva jooksul prooviti klientide teenindamist, raha teenimist ja kasutamist ning maksude tasumist. Mänguline majanduselu tekitas elevust ja õpilaste tagasiside näitas, et uus teadmiste pagas tuli päris kogemuste kaudu.

Põnevust pakkus ka Kadripäeva laat, mille korraldasid teise ja kolmanda klassi õpilased. Müügil olid laste enda küpsutatud hõrgutised ning meisterdatud käsitöö. Suure menu saavutas laadaloos, mille auhinnad said korduvalt otsa. Laste jaoks oli see väärt kogemus. Õpiti müüma, arvestama tulusid ja kulusid ning mõistma, et raha teenimine nõuab pingutust.

Laadatulu kogunes 661 eurot ning see kasutatakse klasside ühistevõtteks. Suur tänu kõigile õpilastele, õpetajatele, lapsevanematele ja külalistele, kes aitasid kaasa ühe vahva ja õpetliku ettevõtmise õnnestumisele.

Kajamaa Kooli õpilasaktiivi Ideepuhuri projekti „Kajamaa meediatiim“ eesmärk on arendada õpilaste loovust ja meediapädevust, tuues kooli tegemised nähtavale fotode, videote ja lugude kaudu. Projekti raames salvestati podcast, millega tutvustati Kajamaa Kooli jõululaata. Harjutati mikrofoniga rääkimist, kaamerate ees olemist ja improviseerimist.

Lisaks kohtuti sotsiaalmeedia suunamudija Anna Lutteriga, kellelt õpiti postituste tegemise nippe, koostööd firmadega ja sisu planeerimist. Päev lõppes sellega, et nahaõpitoas valmistati võtmehoidjaid.

Tulevikus on Kajamaa meediatiimi ootamas põnevad väljasõidud Driftikeskusesse, T1 vaaterattale ja Skyparki, kus jätkub loovate oskuste ja meediapädevuse arendamine. Projekti kaudu saavad lapsed väärt praktilisi kogemusi ja uusi ideid oma kooli tegevuste kajastamiseks.

Podcasti salvestamas

Fotod: erakogu

Kohtumine Anna Lutteriga

Kadripäeva laadaloos

Lapsed lõid oma moemaailma „Fantaasiast lavale“

HANNA-LEENA HANSON, MARELLE PÄRN ja MONA PUNG | lasteaiaõpetajad

Pargimajas pandi püsti tõeline moeshow

Fotod: erakogu

Terakese Pargimaja Pihlamarja rühmal lõppes väga äge projektõppe projekt „Fantaasiast lavale“.

Kõik algas septembris, kui rühmas tärkas mänguline idee – teha kaisukatele paberist riideid. Lihtne mõte kasvavas kiiresti terviklikuks ja inspireerivaks moeloomingu projektiks. Kui rühma toodi rõivaid ja materjale, mida enam ei kasutata, said lapsed võimaluse disaineriteks kehastuda. Nii tüdrukud kui ka poisid kujundasid endale ise omalaadsed kostüümid, õppides seejuures praktilisi oskusi.

Õpiti palju uut

Õmblemine, mõõdulindiga mõõtmine, lõikamine, traageldamine ja töö kuumaliimiga pakkusid lastele tõsist väljakutset. Mõistmine, et disain nõuab täpsust, kannatlikkust ja ettevaatlikkust, tuli töö käigus – kangaste lõikamisel

tuli mõelda mitu sammu ette, detailide kokku õmblemine nõudis stabiilset kätt ja visadust. Oluline osa oli taaskasutusel: lapsed õppisid märkama, kuidas ka väikseid kangajuppe saab loominguliselt ära kasutada.

Lisaks moeshow kostüümidele sai iga laps õpetaja abiga õmmelda ka päris mütsi. Selle käigus õpiti, kuidas löike abil materjali lõigata, kuidas detaile traageldada ning kuidas töötab õmblusmasin. Mütsi valmimine oli laste jaoks suur saavutus ja tegi uhkeks.

Kostüümid jõudsid lavale

Projekti üheks närvekõditavamaks hetkeks kujunes peaproov, mil mitmed lapsed tundsid ebakindlust nii ülesannete kui ka esinemise osas. Ühiselt harjutades kadusid pinged aga kiiresti ning finaalis kujunes moeshow kogu ettevõtmise

tipphetkeks. Lapsed said tantsida, oma loomingut esitleda ja kogeda esinemisrõõmu. Suureks üllatuseks oli kõigile ka saadud auhind Hõbenõel, mis näitas, et pingutusi hinnati kõrgelt.

Moeshow toimus esmalt Pargimaja rühmadele ning külalistena olid kohal ka peamaja koolieelikud. Teisel päeval korraldati moeshow pereliikmetele.

Projekti tulemusel valmis ka laste enda loodud raamat, kuhu koondati fotod kostüümidest ning muljed loomeprotsessist. Raamatu koostamine andis võimaluse mõtestada kogetut ja näha, kui palju väärtuslikku teekonna jooksul loodi.

Taaskasutust avastamas

Projekt viis lapsi rühmaruumist väljapoolegi – külastati disaini- ja arhitektuurimuuseumi. Lisaks osalesime õpperetkel „Prügikoristuskampaania Harjumaa ja Pärnumaa aladel“ raames ning tegime õppekäigu Saku mõisa parki. Prügikoristuskampaaniat viis läbi vallavalitsuse arendus- ja keskkonna-teenistuse juht Kerli Laur, kelle juhendamisel koristasime loodust ja arutasime, miks prügi loodusesse sattudes ohtlik on. Rühmas vaatasime videot plastpudeli teekonnast. Laste jaoks oli üllatuseks, et seitsmest suurest plastpudelist saab toota ühe spordipluusi – see avas nende silmad taaskasutuse tegelikust mõjust.

Ühine õnnestumine!

Projekti kogemusi jagasid Pihlamarja rühma õpetajad Terakese lasteaia töötajatele toimunud kogemusampsul. Kuulajate tagasiside põhjal oli näha, et nii mõnigi õpetaja sai julgust ja inspiratsiooni, et alustada oma rühmas sarnast projekti-põhist ettevõtmist.

Õpetajatele pakkus ettevõtmise erakordselt palju rõõmu ja inspiratsiooni. „Meile oli kõige väärtuslikum näha laste koostööd – nad kuulasid üksteist, aitasid kaaslasi ega kartnud oma ideid jagada. Selline koosloomine tõi esile iga lapse tugevused,“ ütlesid nad.

Moeshow lõpus säranud näod ja kolleegide positiivne tagasiside kinnitasid üheselt projekti õnnestumist. Eriline tänu lapsevanematele, kes panustasid materjalide ja vanade rõivastega!

Disaineritöö on loominguline

Õmblemine nõuab keskendumist

Eesti Saku – Jaapani Saku noortevahetuse vastuvisiit Jaapanisse

KELLY-MARGARET PERLIN | Saku Valla Noortekeskus

Juuli lõpus ja augusti alguses võõrustas Saku Valla Noortekeskus koos kaheksa valla noore ja nende peredega Jaapani Saku kaheksat noort ning kolme juhendajat. Pärast ühist suvelaagrit jäi noortel üle vaid oodata võimalust vastuvisiidiks.

10. oktoobril asusidki meie noored koos Saku Valla Noortekeskuse töötajate Kelly-Margaret Perlini ja Georg Martin Siemanniga teele Tõusva Päikese Maale. Visiit kestis kokku seitse päeva ning pakkus noortele uusi kultuurikogemusi, avastamisrõõmu ja võimalust kohtuda jälle oma sõpruslinna noortega.

Avastamist jagus

Esimesel päeval veetsid noored aega kodumajutuses Jaapani perede juures. Nii said nad sisse elada, tutvuda kohaliku kultuuri, kommete ja traditsioonidega ning näha Jaapani igapäevast elu. Peredega tehti erinevaid tegevusi: külastati kuuma-veeallikaid, suusahüppetorni, templeid ja muuseume, katsetati kalligraafiat ning loomulikult tehti ka sisseoste. Eriti meelde jäi AEON kaubanduskeskus, kus ühe noore sõnul „oli kohal terve Eesti populatsioon“.

Järgnevatel päevadel avastati piirkonna vaatamisväärsusi. Esimesena külastati Matsumoto Castle'it, kus giidid tutvustasid lossi ajalugu. Lõunaks prooviti *okonomiyaki* – Jaapani soolast pannkooki kapsa, taigna, liha või mereandidega, mis kaetakse magus-soolase kastme ja majoneesiga. Päev jätkus Matsumoto City muuseumis, kus tutvuti veel lossi ajaloo ja vaadati samurai mõökade näitust, kus olid väljas erinevates Jaapani mõõgatootmise piirkondades valmistatud terad.

Lossist mänguväljakuni

Järgmisel päeval külastati Tatsuoka lossi, mille teeb eriliseks linnulennult viisnurdne kuju ning hüüdnimi „tähekindlus“. Kohtuti lossi töötajate ja vabatahtlikega: seintele oli pandud Eesti ja Jaapani lipud ning noortele kingiti kaelasallid. Seejärel külastati Inariyama Parki Cosmo Towerit, kus noortel oli aega torni uudistada ja mänguväljakul mängida. Viimane pakkus huvitavat kogemust, sest sealne liumägi koosneb metallrullikutest ja pakub sõites

Noored Matsumoto lossi ees

Fotod: erakogu

ekstra kiire tunde. Hanazura Inari pühamus said noored panna teele oma soovid. Enne seda tehti puhastumisrituaal *temizu* ning igaüks sai valida, millise soovi ta edasi „palvetab“.

Kogemused koolidest

Külastati kahte kooli – Usuda Junior High Schooli (Eesti 7.–9. klass) ja Nozawa Elementary Schooli (Eesti 1.–6. klass). Usuda koolis võttis külalisi vastu direktor, kes pakkus noortele võimalust proovida kimono ja hoida käes samurai mõõka. Mängiti tutvumismängu „Puuviljasalat“ ja aidati lõunasöögi ettevalmistusel, kuna Jaapanis on see noorte jaoks igapäevane osa õppetööst ning seda nimetatakse *kyūshoku tōban* ehk lõunasöögikorra meeskond. Nad kannavad valgeid põllesid, kindaid ja peas väikseid rätikuid. Üks õpilane kallab supi, teine tõstab riisi ning kolmas jagab kõrvalroa. Ka meie noortel oli võimalus abiks olla. Nad jagasid laiali lauad ja toolid, seejärel ootasid, kuni lõunasöögimeeskonna noored olid toidud sööginõudesse pannud, ning viisid need siis laudadele, et einestamine saaks alata. Lisaks osaleti kokandustunnis, kus valmistati *shiratama*

dango – valged riisijahust pallid puuviljadega ja tarretisekuubikutega.

Nozawa Elementary Schoolis osaleti sotsiaalse suhtluse, inglise keele ja kehalise kasvatuse tundides ning taas söögivahetunnis. Esimeses tunnis tegid meie noored Eesti kohta esitluse, mille järel jaapanlased tutvustasid oma riiki. Prooviti origami ning mängiti ingliskeelset kahooti, mille üks Jaapani noor tunnis kohapeal valmis tegi. Inglise keele tunnis rääkisid jaapanlased endast. Meie noored liikusid gruppide vahel ja õppisid selgeks nimed, vanused ning soovitud reisisihtkohad. Kehalises kasvatuses mängiti korvpalli ja rahvastepalli. Huvitavaks osutus korvpallis Jaapani noorte komme visata palli enda korvi, mis eestlastele oli esialgu segadust tekitav, kuid lõpuks harjuti. Söögivahetunni korraldus oli sarnane Usuda kooliga ja noored said taas *kyūshoku tōban*’i meeskonnal abiks olla.

Eriline külaskäik

Visiidi oluliseks osaks oli Saku linnavalitsuse külastus. Sisse astudes ootas noori sealsete töötajate laulukoor, kes esitas Eesti hümn. Seinte ääres seisis linnavalitsuse töötajad Eesti lippudega

ning kohal olid ajakirjanikud. Nii sooja vastuvõttu kogeb tõesti vaid korra elus. Kõigepealt tutvustati meile Jaapani Saku linnavalitsuse tööd ning räägiti Eesti Saku – Jaapani Saku ajaloost. Seejärel said noored vestelda linnaeape Seiji Yanagidaga. Linnaeape uuris noortelt, mis neile siiani reisi juures meeldinud on ning mida nad sooviksid kindlasti veel näha. Lisaks korraldati teetseremoonia ning õpetati *matcha* tee valmistamist ja joomist.

Pealinn Tokyo

Reisi viimased päevad veedeti Tokyos. Üheks tipphetkeks oli kindlasti Tokyo Disneyland – üks maailma kuulsamaid lõbustusparke. Lisaks vaadati üle Skytree teleorn, Hachikō kuju, Shibuya ristmik ja teisi tuntud paiku. Noortele meeldis väga Tokyo, aga miski ei ületa seda, mida kõike nad kogesid just Saku linnas Jaapanis. Noorte jaoks oli see unustamatu: teine kultuur, maitseelamused, koolielu, pere-dega veedetud lauamänguõhtud ja ühine uute kogemuste saamine. Tagasiside on olnud ainult positiivne. Võib kindel olla,

Kohtumine Saku linnaeape Seiji Yanagidaga

et kui avaneb võimalus sellises noortevahetuses osaleda, siis seda ei kahetseks mitte keegi.

Noored, tulge klubisse!

Jaapani Klubi tegutseb koostöö alusel ning suur aitäh kõigile, kes selles kaasa

löövad – Saku Valla Noortekeskus, Saku Vallavalitsus, Kurtina Kool ja Saku Gümnaasium. Juba jaanuaris käivitub Jaapani Klubi uus hooaeg ning liituma on oodatud kõik 12–15-aastased Saku valla noored, keda huvitab jaapani keel ja kultuur.

JAANUAR 2026

SAKU NOORTEKESKUS

06.01 KÄELINE TEGEVUS – võtmehoidjad

08.01 Lauamängupäev

13.01 KOKKAMINE – tervisliku teispäeva eri

15.01 Ettevõtluse teemaline ardejaht

20.01 SPORTLIK TEGEVUS – käteköverduste võistlus

22.01 Aja- ja ressursihaldusmäng

27.01 Piljarditurniir

29.01 "Kes on minu klient?" – mäng

Teaduse 1, avatud
E - N kl 13-19, R kl 13-18

KIISA NOORTEKESKUS

05.01 „Punased ja rohelised lipud / vaimne tervis“ – mäng

7.01 KÄELINE TEGEVUS – Hama

12.01 Lauamängupäev

14.01 Ettevõtluse teemaline ardejaht

19.01 KÄELINE TEGEVUS – polümeersavist tassialused

21.01 Aja- ja ressursihaldusmäng

26.01 KOKKAMINE – sokolaadikook

28.01 „Kes on minu klient?“ – mäng

Kurtina tee 8, avatud
E - N kl 13-19, R kl 13-18

SAKU NOORTETUBA

Avatud on UUS Saku Noortetuba, mis asub uues algkooli majas!

Noortetuba on suunatud algklassidele.

Tallinna mnt 10, avatud E - R kl 12-17

Saku Valla Noortekeskus soovib head uut aastat!

2026

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

www.sakuvallanoortekeskus.ee

Saku Valla Noortekeskus

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

LASTEVANEMATE KOOLITUSSARI

28. jaanuar
kell 18.00-19.30

Vaimne tervis ja heaolu meie igapäevases elus

Koolitaja: Saku Gümnaasiumi õpetaja ja Tallinna Ülikooli doktorant
Kristina Šadeiko-Liiva

Saku Gümnaasiumi põhikool, Traani tee 1

ROHKEM INFOT JA REGISTREERUMINE
SAKUVALLAKALENDER.EE

Kuhu sina varjud ja millised võimalused seal praegu on?

VERONIKA LAAKSO | MTÜ Turvaline Saku, Naiskodukaitse Saku jaoskond

Sügisel viis Päästeamet läbi teavituskampaania „Varjumiseks on 3 minutit – kuhu jõuad sina?“ Kampaania eesmärk oli anda selge arusaam, et ohuteavituse korral peab varjumine toimuma kiiresti ja seal, kus sa parasjagu oled. Ohuteavitus antakse sireenide abil ja SMS teavitusega. Lisaks kasutatakse „Eesti äpp“ ja „Ole valmis!“ mobiilirakenduse teavitusi, ribateksti teavitust ERR kanalites ETV, ETV+, err.ee portaalis ja ERR rakenduses. Need on ametlikud kanalid, mille kaudu riik infot jagab. Kriisiolukorras on väga oluline jälgida, et uudiseid saadakse kontrollitud allikast ja ei toimuks tahtmatut valeuudiste levitamist.

Kuhu varjuda?

Varjumiskohad tuleks tagada kõigisse hoonetesse, kus inimesed viibivad, olgu selleks elukohad, töökohad, õppehooned, kauplused või teenindusasutused. Oluline on varjuda võimalikult kiiresti tugevate seintega siseruumi, võimalikult madalale korrusele ja akendest eemale. Kui hoonel ei ole keldrit, tuleb püsida siseruumis ning valida selline ruum, kus inimese ja väliskeskkonna vahele jääks vähemalt kaks tugevat seina.

Kortermajade puhul on majas enamasti olemas keldrid, kuid kas sa oled vaadanud oma keldrit sellise pilguga, et see on sinu kiireim varjumiskoht. Kas sinna pääseb kiiresti sisse, kas seal on ruumi istumiseks või vajadusel magamiseks? Kas oleks võimalik neid ruume mugavamaks ja tugevamaks kohandada?

Millest tunneksid puudust või mis sind häiriks, kui peaksid varjuma sinna tundi-deks?

Päästeamet on välja toonud varjumiskoha kõige vajalikumad tingimused, mis tagavad näiteks plahvatuse korral suurema ellujäämise võimaluse võrreldes toas või õues viibimisega.

Igal varjumiskohal PEAVAD OLEMA tagatud:

- ♦ tugevad piirdekonstruksioonid
- ♦ värske õhu olemasolu
- ♦ vähemalt kaks väljapääsu õue
- ♦ puhtad ja kuivad ruumid, kus inimesed saavad viibida
- ♦ varjumiskoha vastutava isiku olemasolu

Lisaks tasub mõelda, mis teeb varjumise turvalisemaks ja mugavamaks, näiteks:

- ♦ akende katmine liivakottidega
- ♦ varutoide seadmetele ja valgustusele
- ♦ elektrikapistikud seintel
- ♦ istumiskohad
- ♦ vesi (3 l inimesele ööpäevas)
- ♦ käimlad (kuivkäimla, ämber, kilekotid, turvas, wc-paber, kätehügieen)
- ♦ esmased tuleohu tuvastajad ja tulekustutusvahendid
- ♦ kilekotid prügi jaoks
- ♦ esmaabivahendid
- ♦ tekid, padjad, magamiskotid
- ♦ patareidega raadio
- ♦ tööriistad (kang, labidas jm)

Ühe inimese kohta võiks olla ruumi minimaalselt 0,75 m². Magamiskohtade

puhul tuleb arvestada 2–3 korda suurema pinnaga (narid hoiavad ruumi kokku).

Vältimaks vee või gaasi valgumist varjumiskohta, mõelge läbi tehnosüsteemide ajutise sulgemise võimalused.

Mida kaasa võtta?

Mõttele, mida võiksid varjudes vajada. Kuna häire korral tuleb varjuda kohe, ei ole asjade pakkimiseks aega ja kiiresti jõuad kaasa haarata vaid eelnevalt pakitud koti.

Kotis võiks olla:

- ♦ dokumendid
- ♦ telefon, laadija
- ♦ soojad riided
- ♦ magamiskott või tekk
- ♦ kaloririkast näksimist
- ♦ vesi
- ♦ vajalikud igapäevased ravimid
- ♦ taskulamp
- ♦ kaasaskantav raadio
- ♦ varupatareid, akupank või muu laadimiseseade
- ♦ muud olulised vahendid (taskunuga, konserviavaja, tikud, toidunõud jne)
- ♦ niisked salvrätikud
- ♦ lastele ajaviide, toit, vajadusel mähkmed, hügieenitarbed ja lohutust pakuv ese

Kui sul varem valmispakitud kotti ootel ei ole, siis pea meeles, et häire korral asjade pakkimiseks enam aega ei jää, vaid oluline on kiirelt turvalisemasse kohta varjuda.

Kui varjumiskohas tekib probleem või tulekahju, helista:

112 – kiirabi, pääste, politsei
1247 – oluline info kriisi ajal

Püsi varjumiskohas, kuni oht on möödas. Selle kohta saad SMS teavituse EE-ALARM ohuteavituse süsteemi kaudu.

Täpsem info Päästeameti soovistest ja varjumiskoha rajamisest on leitav ka Saku valla kodulehelt kriisiteemade alt.

Lae juba täna alla:

„Ole valmis!“ rakendus, milles olevat infot saad lugeda ka ilma andmesideta.

„Eesti äpp“ rakenduse kaudu näed muuhulgas enda ja oma laste dokumente, ravimite retsepte, oma sõidukite infot, Euroopa ravikindlustuskaarti jpm.

Igaüks võiks oma keldri üle vaadata – kas ja kuidas seal varjuda saaks

Pilt: ChatGPT

Kirjutamine aitab jõuda iseendani

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Marit Aro on avastanud kirjutamise võluvää. Ta kasutab seda vahendina, et endast paremini aru saada, ning viib läbi sisekaemusliku kirjutamise töötubasid. Järgmine töötuba toimub juba 14. jaanuaril Sakus.

Kirjutamise teraapilisest mõjust sai Marit aru juba üheksateistkümnenda aastast, kui ta kirjutas kirja pilvepiiril olevale emale. „Sisemine äng lahustus kirjutamise käigus nii, et kirja lõpuks jõudsin rahusse. Sestpeale on pliiats ja paber minu parimad sõbrad. Nad ei esita kunagi vastuargumente, ei tühista hetkeiseisu, ei anna nõu. Paberile kirjutades saan oma mõttemaailma üha puhtamaks ja avaramaks“ räägib ta. „Kui mõni mure pikemalt peas kettab, siis kirjutatan selle enesest välja. Kirjutades saabub alati ühel hetkel rahu ja selgus. Kirjutatan oma maailma laiemaks ja mure lahustub.“

Teekond iseendani

Kirjutamise töötubasid hakkas Marit pakkuma pärast oma raamatu „Kirjutades vabaks“ valmimist, sest kirjutamine on teda väga palju aidanud. Ta usub sellesse meetodisse ja tahab jagada. „Minu jaoks on sisekaemuslikel kirjutamise töötubades võluvägi – teekond enese tuumani. Esimesel korral ehmun, kui osaleja oma valudega kohtus. Järgneval korral muutus aga juhendamine just siis huvitavaks. Me sisaldame kõike ja kõigest on võimalik läbi minna, see endast välja kirjutada või vähemalt uus fookus leida,“ ütleb ta.

Kohtumised on erinevad

Marit ei õpeta klassikalises mõttes kirjutamist, vaid teeb seda enda loodud sisekaemusliku kirjutamise meetodil. See on segu loovkirjutamisest ja ärakuulamise teraapiast.

Tund algab sissejuhatusel. Selleks on kas väike meditatsioon ja kirjutamise lühiharjutus, ühine arutelu ning mõistekaardi joonistamine antud teemal või vestab juhendaja mõne metafoorse jutukese. Põhiosas toimub juhendatud meditatsioon ja kirjutamine. Vahel annab Marit osalejatele lausevariandid ette, et lugu saaks liikuma. „Iga kohtumine on erinev ning selle loovad osalejad ise. Tavaliselt

kirjutame 20–40 minutit. Lõpuosas on vaimne lõdvestus ja jagamine, millele kulub kuni pool tundi,“ selgitab ta.

Uus töötuba jaanuaris

Detsembris toimus töötuba „12 soovi jõuluvanale“ ning 14. jaanuaril ootab Ukase Green Roomis ees töötuba „Kuula ja sa näed“. Et rohkem aimu saada, mis toimuma hakkab, avaldab Marit, et töötoas kaardistatakse soovenduseks sisekõne enese kohta, lõpetades lauseid:

- ♦ Ma näen ennast ... (millisena?)
- ♦ Komplimentide vastan alati ... (mis-suguste sõnadega?)
- ♦ Ma mõtlen, et ma peaksin ... (mida tegema?)

„See on töötuba inimestele, kes vaatlevad ennast ning otsivad küsimustele vastuseid läbi enese. Kes märkavad, et elu on nende poolt ja neid ümbritseb võimaluste rohkus. Töötoa eesmärk on vaatlus- ja nägemisioskuse arendamine. Oskus vaadelda ja näha reageerimata. See on oskus, mida saab treenida,“ kirjeldab Marit. „Töötuba on eriti kasulik neile, kes soovivad ellu muutust ning kelles on julgust võtta vastutus oma mõtete ja tegude eest. See sobib neile, kes on teadlikud, et loovad endale. Kes soovivad liikuda elus julgelt edasi. Näha ja uskuda avaramasse maailma ning võimaluste rohkusesse.“

Eelnev kirjutamise kogemus ei ole vajalik. Oluline on usaldus ja julgus hüpata tundmatusse ehk siis lubada pliiats vabalt paberile liuglema.

Juhendaja usub, et töötoas osalejad saavad endale vägeva tööriista, oskavad edaspidi küsimuste puhul end läbi kirjutamise aidata ning avastavad, kui palju nendes peidus on. Lisaks võib töötoast leida uusi tutvavaid ja kogeda ühtekuuluvust.

Pileteid saab soetada Fientast, helistades 508 7805 või kirjutades aromarit4@gmail.com

OSALEJATE TAGASISIDE VARASEMAST TÖÖTUBADEST

Lemmi: „Põnevad kirjutamise harjutused, mis aitasid sissepoole vaadata ja lahendada segaseid emotsioone ja tundeid. Mõnused vestlusringid, kus sai kaasa mõelda ja samastuda teiste inimeste lugudega. Marit juhtis neid väga meisterlikult. Pigem olid need „ära kuulamised“, lisamata hinnanguid ja õpetussõnu.“

Hele: „Avastasin, et vabaks kirjutamiseks ei ole vaja eelnevat kirjutamise kogemust. See, kuidas Mariti juhendamisel leiab iga inimene üles tunneli enda alateadvusesse, on ülimalt teraapiline ja annab vahendi iseendaga suhtlemiseks. Juba esimeste minutitega luuakse õhkkond, kus igaüks tunneb end oodatuna, turvalisena ja osana grupist.“

Detsembri töötoas kirjutati kaksteist soovi jõuluvanale

Foto: Merilin Piirsau

Saku Elukaar – 32 aastat koos eakaaslastega

ÜLLE KIVIRÄHK | Elukaare juhatuse liige

Elukaare kohtumised toovad kultuurikeskuse saali pilgeni täis

Fotod: erakogu

Saku pensionäride ühendusel Elukaar täitis detsembris 32. tegevusaasta.

Elukaar on kasvanud väga suureks organisatsiooniks. Mujale kui gümnaasiumi saali me korraga enam ära ei mahu. Just käesoleval aastal oleme kasvanud kiiresti, meiega on liitunud 37 uut inimest. Elukaare märksõnaks on kindlasti sõbralikkus ja õdus õhkkond.

On erakordne, et ühenduse asutaja ja esimeses juhatuses tegutsenud Alma Kallion on ikka veel aktiivne liige ning naudib väga meie kokkusaamisi. Tänu temale on ühenduse ajalugu hästi talletatud ja huvilistel võimalik alati fakte kontrollida ning vanu lugusid kuulata.

Meie ühenduse roll on ajas muutunud. Otsese abistamise rolli on üle võtnud vald, meie toome kuldse eas inimesi kokku. Väärtustame kõiki oma liikmeid, ka neid, kes enam aktiivselt üritustel osaleda ei saa. Õnnitleme sünnipäevadel ja mäletame lahkunuid – eriline tänu Milvi Sisaskile, kes on suure pühendumisega aastaid seda väga täpselt ja järjekindlat tööd teinud.

Koos on tore

Täna ühendab meie liikmeid soov koos käia. Meie viimane koosviibimine oli pidulik – küünalde, valgete linadega kaetud laudade ja õdusa valgusega. Pühendasime hommiku Eesti Raamatu Aastale ning kutsusime külla armastatud kirjaniku Andrus Kivirähki. Saal tuli pakult rõõmsaid ja tänulikke inimesi täis.

Elukaare juhatuses on sellel aastal kokku saanud töökas, sõbralik ja ühteheiddev naiskond. Osa inimesi on kokkusaamiste korraldamise juures

aastakümneid, teised uued. Üritusi korraldame alati ise. Ettevalmistusteks ja koristamiseks kulub küll terve hommikupoolik, kuid tänu toreda peo eest on mõõtmatu.

Meil on väga vedanud, et Saku Valla Kultuurikeskus toetab ühendust nii laudade, toolide kui ka heli- ja valgustehnikaga. Teame päris hästi, mis meie inimestele meeldib. Meeldib kokku tulla ja veeta aega sõbralikus õhkkonnas, kuulata huvitavaid külalisi ja muusikat ning laulda ja tantsida.

Kuulmine sai kontrollitud

Selle sügise kuum teema oli kuulmine. Kõigepealt kutsusime spetsialisti kohale ning oktoobris organiseerisime Elukaare aktiiviga kultuurikeskuse ruumides kuulmise testimise. Lisaks kuulmise kontrollile said kõik nimekirja kantud konsulteerida eriarstiga ning kuulmise suure languse korral kuuldeaparaatide eksperdiga. Kuulmise kontrollist informeerisime meie valla inimesi läbi Saku

Sõnumite. Huvi osutus nii suureks, et pidime ühe ekspertide meeskonna lisaks kutsuma ja päeva lõpuks said kõik huvilised testitud. Tundsime, et saime hakkama väga vajaliku ja tänuväärse teoga.

Väljasõidud pakuvad elamusi

Lisaks traditsioonilistele koosviibimistele korraldame ka väljasõite. Suvel võtsime ette reisi Mulgimaale tutvumaks kohalike vaatamisväärsuste ja eluoluga. Soovijaid tuli kokku täpselt bussijagu ning meie reisi ja bussijuhi sõbra näituse eriküllastust kiidetakse tänaseni.

Elukaare detsembri jõulureisile Risti kirikusse ja Padisele peame soovijate suure hulga tõttu tellima lausa kaks bussi. Uuel aastal teeme kindlasti Võrtsjärve ja Tõrva tuuri, et uurida kala- ja pillimeeste ning kohalike käsitöömeestrite elu. Märtsis korraldame uues põhikooli majas Tallinna Ülikooli terviseetemelised loengud.

Ka uuel aastal leiate meie tegemiste kohta infot Saku Sõnumitest.

Kohtumiseni uuel aastal!

Meie ukseid on uue aasta esimesel kohtumisel Teile avatud traditsiooniliselt ikka laupäeval. 17. jaanuaril kell 11 tuleb Tallinna ülikooli doktorant rääkima vaimsest tervisest ja vanusetundlikkusest. Omakeskis arutame, mis uuel aastal plaanis on.

Järgmisena saame kokku 21. veebruaril ning pühendame selle vähiravifondile Kingitud Elu.

Kohtume ikka kultuurikeskuses aadressil Teaduse 1, Saku. Ootame suures saalis nii tänaseid kui ka uusi Elukaare liikmeid!

Andrus Kivirähki (paremal) usutles Eero Alamaa

Jõululood vanadest lehtedest

ENE LODDES | Saku Vallaraamatukogu

Ajalugu koosneb väikestest lugudest. Vanade ajalehtede veergudel leidub killukesi jõuluõhtutest, lastest, lauludest ja rõõmudest, mis puudutasid ka Saku kandi rahvast juba rohkem kui sada aastat tagasi ning mis aitavad saada ettekujutust tollasest jõulude tähistamisest.

Ristirahwa Pühapäevaleht

1879, 28. jaanuar

„Sakko wallas olli jõulu õhtul kolilastele suur rõõm. Sakko herra olli lapsi kokku kutsunud, walmistas neile illusa jõulupu ja kinkis igga lapsele kingitusi (Ued Testamendid, koli-ramatud, tahwliid, juttu ramatud j.m.). Kolimaja olli lapsi ja laste wannemaid täis. Lapsed laulsid nelja healega ja kui jõulupäwa rõõmsad ewangeliumi sõnnumed ollid loetud, jaggati kingitusi välja ja laste silmist paistis se rõõm, mis üksi jõuluks ja liati lapsepõlwes ni süggawalt innimese süddant ligutab. Ka koolmeister isse, kes lapsi õppetanud, ei olnud herra polest mitte unnustatud. Kõik kes selle õhtu rõõmust ossa wõtnud, sawad sedda kauaks ajaks meles piddama.“

Ristirahwa Pühapäevaleht

1880, 20. jaanuar

„Sakku walla koolilastele tegi mõisa herra jälle jõulu õhtul suurt rõõmu, sest ilusa jõulupu juures saiwad nemad igaüks kingitusi: Uusi Testamentisi, muud kooli raamatuid, taahwliid j.m. Laste nelja

healega laulu peale ja kui jõulu ewangelium oli loetud, jagas herra ise kingid välja ja ei unustanud ka koolmeisteri mitte ära. Lastega olid nende wanemad rohkestest sest rõõmust osa wõtnud ja se saab kõikile kaua aega meele jääma.“

Postimees

1892, 1. mai

„Saku ja Üksnurme mõisa pärisherra von Baggo pidas ka tänaui aasta Üksnurme mõisas oma kulu pääl ni hästi mõisa teenijate- kui ka külalaste oma kulu pääl kooli ülewäl. Asja lugu lähemalt tähele pannes, pean rõõmuga tunnistama, et nimetatud härral on tõesti hää tahtmine Eesti rahwa hariduse kasuks töötada ja kulu kanda. Töötamine kujulik ja mitte silmakirjaks. Sügise hakkis kool pääle, siis kui teisedgi koolid. Jõulu nädalil käis herra von Baggo kooli katsumas, kus laste mõistus järgimööda protokolli wõeti. Jõulu-pühadeks tegi herra oma kulul jõulupu ja jagas lastele kinkisid. Iga laps sai wähe-malt ühe rubla eest asju. Kinkide jagamise juures pandi nagu õpetades ja naljatades mõnusat rõhku parema õppimise pääle.

Noor koolmeister, kes elawa waimuga töötas, sai kõige pääle kalli hõbedase taskukella pühade kingiks, siis jagati muud kingid ja maiuse asjad.“

Postimees

1894, 4. jaanuar

„1894. a. jõulu wiimasel pühäl oli Saku walla koolimajas säälse muusikaseltsi poolt kaunis perekonnaõhtu. Ette kanti kaks näitemängu: „Hullu Hansu abiga“ ja „Kalewi kannupoisid.“ Et näitlejad küll peaaegu esimest korda etteastusiwad, siisgi läksiwad mõlemad ettekanded ladusalt ja kaunis loomutruult. Mängijad mängisiwad paljudele enne tuntud osawusega. Südamlik tänu mitme kuulja nimelt. Loodame, et see kaunis lõbuõhtu wiimaseks ei jää.“

Päevaleht

1909, 12. jaanuar

„Aasta kolme eest algas Saku Muusika ja Lauluselts peale pika une oma tege-mist uueste. /.../ Jõulu teisel pühäl pani selts perekonnaõhtu toime, kuhu ainult seltsiliikmed ja nende poolt soovitatud wõõrad sisse pääsesiwad. Sel õhtul tuli aga seal õige kurb kahetsemisewääriline nähtus ilmsiks. Nimelt oli selts ka oma piduliste kehakinnituse eest hoolitsenud, kuhu üks nummer kahjuks ka alkoholi jaoks oli mahutatud, ja seda kanti seal awalikult ringi. Et see nähtus juba enne-malt siin on kordunud, siis tahtsin selle peale siinkohal tähelepanemist juhtida. Selle asemel, et alkoholi wastu wõidelda, talitawad Saku mehed otse wastupidi ja kaswatwad rahwa hulgas umbusaldust seltsitegewuse wastu. Aeg oleks juba käes, ennast alkoholikütetetest wabastada ja selle asemel muud, - tõsisemat lõbu otsida. Iga päewi toovad ajalehed igast kodumaa nurgast sõnumeid, kuidas seal alkoholi tarwitamisele tõkkeid püütakse teha. Kas tahame meie, sakulased, teistest maha jääda!“

Saku mõis talveõhtul. Õli. 1885 (EKM j 190:250 M 626). Maali autor: Georg Schmitz.

SAKU AJALUGU

2026. aasta 16. jaanuaril tähistame Saku valla 160. sünnipäeva. Sel puhul valmib mahukas raamat, mis heidab pilgu valla minevikule. Seniks toome teieni igas Saku Sõnumite numbris killukese ajaloost. Seekord heidame pilgu jõuluteemadele vanades ajalehtedes.

Eesti Baseball5 koondis EM-il – seitsme mängu lugu Euroopa kümne parima hulka jõudmisest

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Eesti Baseball5 koondise juht ja treener

Kalnapilis arena Panevėžys on teada-tuntud kui korvpalli meka. Kuid novembrikuu esimesel nädalal täitis saali pesapall5 ehk baseball5 adrenaliin, sest just seal korraldati 2025. aasta Baseball5 Euroopa meistrivõistlused. Eesmärgiks oli välja selgitada, kes valitseb kiireimat ja adrenaliinirikkaimat pesapallivormi Euroopas.

Eesti rahvuskoondis astus turniiril südikalt, teades, et iga mäng on võimalus jõuda ülespoole või kukkuda järsult alla. Aastal 2020 jõudis Eesti 10. kohale ja 2023. aastal 11. kohale. Alates 2023. aastast, ei ole koondis pärast Leedu Baltic Open võistlust suurel areenil ja tugevate Euroopa tiimide vastu mänginud, sest EM toimub üle aasta. Sel aastal peeti kokku seitse kohtumist – võidud, kaotused ja väärt kogemus, mis jääb iga mängija ja treeneri DNA-sse.

Saku sportlased areenil

Eesti koondist esindasid Saku Pesapalliklubi mehed Martin Aasa, Sten-Erik Mikhelson, Tobias Eensaar (U16) ja Kairo Arna. Naistest olid platsil Monica Vainola, Elis-Gloria Orutar, Merilin Karo (U16) ja Kristin Saron

(U16). Treenerid olid Kairo Arna, kes on juba väga kogenud koondise mängija ja Kristjan Puustusmaa, kes mõlemad on osalenud viimasel kolmel EM-il. Viimasel hetkel pidi Kairo aga treeneri rollist taas mängija rolli astuma ja see oli talle ikka korralik väljakutse.

Eesti poolne kohtunik oli Roland Valge.

Eesti teekond turniiril

C-alagrupis sai Eesti kolme riigi ja mängu arvestuses kaks võitu ja ühe kaotuse.

1. Eesti – Hispaania (0:2): 0–12, 0–13
Avamäng tõi vastaseks tiitlipretendendi Hispaania, kelle kogemus ja täpsus panid kohe proovile ka Eesti kaitseliini. Kuigi skoor jäi selgelt vastase kasuks, näitasid eestlased visadust ja meeskondlikku distsipliini – alguse närvilisus muutus mängu teiseks pooleks rahulikuks vastupanuks.

2. Eesti – Belgia (2:0): 4–2, 3–2
Teises mängus sündis murdepunkt. Eesti koondis tõi platsile enesekindluse, mida esimeses kohtumises veel ei olnud. Mõlemad setid olid pingelised, kuid otsustavatel hetkedel realiseeris Eesti oma rünnakud täpsemalt. See oli

esimene võit ja esimene tõeline rõõmuhüüe Panevėžyse hallis.

3. Eesti – Horvaatia (2:0): 14–4, 5–0
Eesti oli agressiivne, täpne ja keskendunud. Rünnak toimus, kaitse pidas ning tehti vähem eksimusi. Võit Horvaatia üle näitas, et Eesti pole enam pelgalt osaleja, vaid jõud, kellega tuleb arvestada.

4. Eesti – Rumeenia (0:2): 0–13, 1–3
Rumeenia oli füüsiliselt tugev ja taktikaline vastane. Eesti alustas kohmetumalt, kaotades avaseti suurelt, kuid teises setis suudeti mäng tempokamaks muuta ja vastast survestada. Kuigi jäidi alla, näitas see mäng, et Eesti hakkas õppima Euroopa parimatelt.

5. Eesti – Ukraina (2:1): 2–10, 6–1, 3–2
Vastane oli sitke ja visaduseta ei tulnud midagi. Avasetis jäi Eesti taha, kuid seejärel leidis meeskond oma rütmi: teine sett võideti selge ülekaaluga ja otsustav kolmas tõi kaasa pingete lõdvenemise – viimase punktiga võitis Eesti, suutes murda Ukraina vastupanu. See oli üks turniiri emotsionaalsemaid hetki.

6. Eesti – Moldova (2:1): 0–7, 6–0, 13–4
Asetuse mängudes tõestas Eesti, et suudab raskest seisust tagasi tulla. Pärast esimest kaotatud setti järgnes taktikaline

Eesti lõpetas turniiri 10. kohal

Foto: erakogu

ümberkorraldus ja Eesti domineeris kahes järgmises täpsete visete ja enesekindla kaitsega. Võit kindlustas koondise koha esikümne piiril.

7. Eesti – Holland (0 : 2): 0–14, 4–8
Viimane mäng, kohtadele 9.–10. tõi vastu väga kogenud Hollandi. Esimene sett oli raske, teises suutis Eesti rünnak ja kaitse veidi hingata, kuid kogemuste ja punktide vahe otsustas lõpptulemuse.

Tulemuste kokkuvõte

Eesti lõpetas turniiri bilansiga neli võitu ja kolm kaotust, setivõitude jaotusega 8 : 8. Sellega lõpetas Eesti turniiri 10. kohal – oma ajaloo parima või sellele võrdse tulemusega Euroopa meistrivõistlustel.

Võidud tulid Belgia, Horvaatia, Ukraina ja Moldova üle. Kaotused saadi Hispaanialt, Rumeenialt ja Hollandilt. Turniiri jooksul oli märgata selget arengut – iga mäng lisas enesekindlust, koostööd ja täpsust.

Eesti koondise staarid

Resultatiivseim meesmängija oli

Martin Aasa. Tema täpsed visked ja agressiivsed rünnakud tõid punkte just siis, kui neid kõige rohkem vaja oli. Tema roll meeskonna ülevalhoidjana oli hindamatu – positiivne ja sihikindel, oskas mängu lugeda ja võistkonnaga kokku mängida. Üldarvestuses oli Aasa löögikastis 76 korda, neist 40 lõppes eduka löögiga ning 10 andsid meeskonnale punktid.

Resultatiivseim naismängija oli **Monica Vainola**, kes oli Eesti rünnakul kindlasti parim naismängija. Tema mäng oli täis energiat ja julgust, löögid olid resultatiivsemad kui vastased eeldasid. Vainola tõestas, et Eesti naismängijad võivad olla Euroopa tasemel sama mõjukad kui ükskõik millise riigi staarid. Üldarvestuses oli ta löögikastis 56 korda, neist 26 lõppes eduka löögiga, millest 12 tõid punktid.

Lõppmõtted

Eesti Baseball5 koondise 2025. aasta teekond oli nagu rütmiline hingamine: kord raske ja aeglane, kord kiire ja helge. Seitse mängu ei tähendanud pelgalt

seitset tulemust – need olid seitse peatükki kasvuloos, mis viivad edasi. Kui Panevėžyse areeni viimased tuled kustusid ja tribüünid tühjenesid, jäi õhku tunne, et midagi olulist on alanud. See polnud lihtsalt turniir, see oli algus. Algas sellele, kuidas Eesti Baseball5 koondis võib kasvada Euroopa tasemel jõuks, kelle hingejõud on suurem kui tema riigi pindala. Ja kui järgmine kord kõlab avavile, astub võistkond platsile mitte enam kogemust otsima, vaid seda jagama. Maailmameistrivõistlustele sõidab seekord esikolmik: Prantsusmaa, Hispaania ja Türgi.

Ja veel: Saku vald toetas koondise osalemist B5 Baltic Open ja Euroopa meistrivõistlustel läbi MTT fondi. Oleme selle eest tänulikud!

SAKU VALD

Läbi rohelise akna

TASUTA

LUBADUSED JA LIHASED TRENNIPIIDU

POUND FITNESS
PILATES
BODY-ART
ZUMBA

Kerttu Tänav
Janika Koch-Mäe

P 04.01. kell 12.00

@ Saku Spordikeskuse B - hoone

Lastele avatud mängutuba!

registreerimine

MÄRKA JA TUNNUSTA!

- AASTA NOOR NAISSPORTLANE
- AASTA NOOR MEESSPORTLANE
- AASTA NAISSPORTLANE
- AASTA MEESSPORTLANE
- AASTA VETERANSPOORTLANE
- AASTA VÕISTKOND
- AASTA TREENER-SPORDIEDENDAJA

Kandidaatide esitamine kuni 31.12.2025

UISUDISCO

SAKUS, TRAANI TEE I UISUVÄLTAKUL!
NELJAPÄEV 18.12 KELL 19.00

uisurent

soe jook

õuepitsa

SAKU VALD LIIGUB

SAKUVALLA SPORDIKESKUS

JÄÄVÄLJAKU LAHTIOLEKUAJAD

E-R 15-21
L 12-21
P 11-21

SAKUVALLA SPORDIKESKUS

VAATA TRENNIDE GRAAFIKUT SIIT

SAKUVALLA SPORDIKESKUS

SAKUVALLA SPORDIKESKUS

TOO OMA VANAD UISUD TRAANI TEE UISURENTI!

E-R 15-21 L 12-21 P 11-21

KOSTÜÜMIS UISURENT TASUTA!

PÜHAPÄEV 21.12 KELL 11.00 Laste Uisupidu

SAKUS, TRAANI TEE I UISUVÄLTAKUL!

SAKUVALLA SPORDIKESKUS

SAKU VALD LIIGUB

õuepitsa

soe jook

uisurent

Briketi poisid

www.briketipoisid.ee

Kütmisest saab sõidunauding!
Võida auto päriseks!
Ajavahemikul 01.05.2025-30.04.2026

Võida Peugeot 208 päriseks!
Detsembri auhinnafond - 20 finalistit autoloosi,
2x70 eur Pühaste TAPROOM TLN kinkekaart

Pühaste
TAPROOM TLN

• Pühaste TAPROOM TLN
• Rotermanni 2, Tallinn

Kingitustega tutvub briketipoisid.ee ja FB lehel

Parimate hindadega tutvub www.briketipoisid.ee

Vaheloosid iga kuu 07 kuupäeval.
Peaauhind loositakse välja 19.05.2026.

MEISTERVIIMISTLUS

ee

Maja, korteri, vannitoa
EHITUS ja REMONT
100% täislahendusena

Küsi hea hind

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888

info@meisterviimistlus.ee

Osta endale isiklik konteiner - ära rendi!

Meie konteiner on **vastupidav** ja **kestab kaua**. **Sobib kõigile jäätmevedajatele**, samuti Saku valla uuele jäätmevedajale. Tühja rendikonteineri saad Ragn-Sellsile tasuta tagastada jaanuari kuu jooksul.

Konteinerite värvivalik:

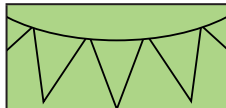
Tellides kodulehelt
www.greenforest.ee

kasuta sooduskoodi:
Saku10

*kood kehtib kuni 31.01.2026

GreenForest

Asume Saku vallas, Jälgimäel, Pajupilli tee 4. Hea lihtne ise tellitud konteinerile järele tulla.
www.greenforest.ee • Tel. 682 8829

KUHU MINNA DETSEMBRIS JA JAANUARIS

- ✦ Kuni 31.12 on avatud Anne Aaspõllu fotonäitus „Rabahingus“, Saku raamatukogus.
- ✦ Kuni 26.01 on avatud Kurtna Kooli 4.a klassi õpilaste tööde näitus „Nimekollid“, Saku raamatukogus.
- ✦ 18.12 kell 19 Uisudisco – muusika, värviprožektorid, toidutõlla õuepitsa, soe jook, Traani jääväljakul.
- ✦ 19.12 kell 19 Meelelahutuslik Melomäng vol4, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ✦ 19.12 kell 19 Beati Mandolini jõulukontsert, kavas on nii klassikat kui ka kergemat laadi jõulumuusikat, Saku Toomase kirikus.
- ✦ 20.12 kell 14 Kogupere jõululaat ja jõulukontsert, kus astuvad üles solist Ruber Veliz Kuubalt, kitarridel Pääru Oja ja Indrek Kruusimaa, lisaks esinevad laadal kultuurikeskuse kollektiivid, Saku Gümnaasiumi põhikoolimaja aatriumis Traani tee 1. Kaasa võtta vahetusjalanõud.
- ✦ 21.12 kell 11 Laste uisupidu, Traani jääväljakul. Kostüümis tulijatele uisud tasuta!
- ✦ 23.12 kell 10–13 Doonoripäev – tule aita tagada pühadeaegsed verevarud!, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ✦ 27.12 kell 19 Ekstaatiline tants Rain Tungeriga, alko- ja meelemürgivaba pidu, Saku mõisas.
- ✦ 04.01 kell 12 Saku Trennipidu legendaarsete treenerite Kerttu Tänav ja Janika Koch-Mäega, avatud ka laste mängutuba, Saku Valla Spordikeskuses, Tallinna mnt 10 B-hoones. Vajalik eelnev registreerimine.
- ✦ 16.01 kell 19 Komöödiafilm „Täiuslikud võõrad“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ✦ 17.01 kell 11 Lühifilm „Peetrikese jõulurobot ja kadunud sokid“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- ✦ 22.01 kell 19 Tempokas näitemäng „Duetid“, neljas lühiloos on osades Merle Palmiste ja Raivo E. Tamm, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ✦ 28.01 kell 18 Lastevanemate koolitussarja neljas koolitus „Vaimne tervis ja heaolu meie igapäevases elus“, Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas, Traani tee 1, Saku.

Rohkem infot sündmuste kohta www.sakuvallakalender.ee

ÜRITUSED EAKATELE JAANUARIS

- ✦ 8.01 kell 11 Väärikate hommik, külla tuleb Tanel Ots, kes jagab lugusid oma elust ja teenimisest, Saku Toomase kirikus.
- ✦ 17.01 kell 11 Saku Elukaare koosviibimine. Külla tuleb Tallinna ülikooli doktorant, kes räägib vaimsest tervisest ja vanusetundlikkusest. Räägime ka sellest, mis uuel aastal plaanis on. Palun kaasa võtta tass. Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- ✦ 26.01 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi koolituspäev, kuhu on oodatud kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ning kohtumine ERMi teaduri Terje Anepaioaga, ruumis 221, Teaduse 1, Saku.

Regulaarselt toimuvad

- ✦ Tervisevõimlemine E ja K kell 18.15 Kajamaa Koolis, Kooli tee 1, Saku. Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee.
- ✦ Päevakeskuse tervisevõimlemine Ruudi Alba juhendamisel E ja K kell 9.30 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ✦ Päevakeskuse tervisevõimlemine Kristi Valli juhendamisel L kell 9.30 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ✦ Lauluring Urmi Sinisaare juhendamisel teisipäeviti kell 11 Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ✦ Eakate tantsuring Kiisatar T kell 15 Kiisa Vabaajakeskuses. Oodatakse liituma uusi huvilisi!
- ✦ Eakate lauluring K kell 11 Kiisa Vabaajakeskuses. Oodatakse liituma uusi huvilisi!

Rohkem infot koolituste, ringide, ühenduste ja teenuste kohta www.sakuvald.ee/eakatele.
Päevakeskuse sündmuste kohta saab infot ka telefonil 604 1731.

Mis juhtus

- 14.11 kell 08.07 juhtus liiklusõnnetus Saku alevikus Saku-Tõdva teel, kus 12-aastane poiss sõitis elektrijalgrattaga ja kukkus libedal teel. Poiss toimetati haiglasse kontrolli.
- 24. novembril kell 10.56 anti häirekeskusele teada, et Jälgimäe külas Tallinna ringteel põleb suure leegiga kraanaga veoauto. Inimesi juures ei olnud. Veokustutati vee ja vahuga ning välja voolanud vedelikud kaeti absorbendiga. Veoauto pukseerimisega jäi tegelema politsei.
- 26. novembril kell 14.16 anti häirekeskusele teada, et Kurtina külas Keskuse teel põleb prahihunnik. Lõke kustutati kella 15.14ks.
- 27. novembril kell 9.17 sai häirekeskus teate, et Saku Soo tee ülesõidul on toimunud rongi ja veoauto kokkupõrge. Kokkupõrke tagajärjel oli rong osaliselt rööbastelt maas ja rongiliiklus häiritud. Tegu oli reisirongiga, kus oli umbes 20 inimest. Kaks reisijat said kergelt vigastada ja viidi kontrolliks haiglasse. Ülejäänud reisijad said rongist välja ning nendele telliti asendusbuss. Veoauto sai tugevalt kahjustada ja veoauto juht hukkus sündmuskohal. Päästjad paigaldasid lähedal asuvasse kraavi poomid, et piirata veoautost välja lekkinud õli- ja kütusereostus. Sündmus lõppes päästjatele kell 11.20. Politsei jäi sündmusega edasi tegelema.
- 01.12 kell 15.49 juhtus liiklusõnnetus Tallinn-Saku tee 6. kilomeetril, kus 62-aastane mees sooritas veoautoga Peugeot Boxer tagasipööret ja pörkas kokku sõiduautoga Audi A6, mida juhtis 39-aastane mees. Mõlemad juhid toimetati haiglasse.
- 6. detsembril kell 21.54 teatati häirekeskusele, et Männiku külas Tallinn-Saku-Laagri teel sõitis auto vastu tänavavalgustusposti. Post oli osaliselt tee peal. Kiirabi vaatas autos olnud kaks inimest üle. Päästjad eemaldasid süttimisohu ja abistasid auto pukseerimise ajal politseid liikluse reguleerimisel.

MÄLESTAME LAHKUNUID

KALEV SCHMIDT
EVI MURD
KOIT TELVAR
ELLEN SILLAVEE

Südamlik kaastunne
Berit Schmidtile kalli
ISA
surma puhul.
Päikesekillu pere

Saku Valla Spordikeskus
avaldab kaastunnet
Nelly Kaivale
VENNA
kaotuse puhul

Südamlik kaastunne
Pille Maasikule kalli
VENNA
surma puhul.
Päikesekillu pere

DETSEMBER 2025 – JAANUAR 2026 SAKU TOOMASE KOGUDUSES

R	19.12	kell 19	Kontsert Beati Mandolini (piletitega)
P	21.12	kell 11	Neljanda advendi jumalateenistus leerionnistamisega ja lastekirik/juuniorid
K	24.12	kell 11	Jõululaupäeva perejumalateenistus, esineb beebilaul
K	24.12	kell 17	Jõululaupäeva jumalateenistus
N	25.12	kell 11	Esimese jõulupüha jumalateenistus
R	26.12	kell 11	Teise jõulupüha jumalateenistus
P	28.12	kell 11	Jumalateenistus
P	28.12	kell 19	Alen Veziko ja Padise segakoori jõulukontsert (piletitega)
N	01.01	kell 11	Uusaasta jumalateenistus
P	04.01	kell 11	Perejumalateenistus
N	08.01	kell 11	Väärikate hommik, külas Tanel Ots
N	08.01	kell 18	Osadusgrupp Markusega
P	11.01	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
P	18.01	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid

* BEEBILAUL teispäeviti. Väikelapsed 1–2 a kell 10.30, beebid 0–1 a kell 11.30.
Info ja registreerimine ave.molster@eelk.ee / 5919 7902

* ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti 18.30–19.15, sissepääs küljekoost.

* PALVEHOMMIK KIRIKUS teispäeviti kell 9. Info: ariel.suvari@eelk.ee

* VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik: T 10–12 ja N 16–18

* RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE
ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Ariel Süvari,

tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee

Saku Toomase kirik, Küttsu 2, Saku alevik.

Koduleht: saku.eelk.ee

Facebook: EELK Saku Toomase kogudus

Ole valmis!
Будь готов!
Be ready!

OLE VALMIS!

Google Play
App Store
AppGallery

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänav ja ääre kivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Ehitusmasinate teenused koos juhiga

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

Sinu isiklik kinnisvaramaakler Sakus ja Harjumaal

Kui plaanid oma kinnisvara müüa või üürile anda, võta minuga ühendust – sinu jaoks on kinnisvara müügi- ja üüri teenuste hinnastamine tasuta!

Ketter Ross
ketter.ross@uusmaa.ee
5399 9923

UUS MAA
City

Tee ise, tunne rõõmu!
Kodune pruulimine
on lihtsam kui arvad
Proositist saab vajalikud
vahendid,
et mõte saaks teoks
Proosit.eu
Sinu pruulimise kaaslane.

Kuulutused

- Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- Väljaõppinud puulangetajad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30/40/50 cm. Tammaru Farm 523 8852, www.tg.ee.
- Müüa lõhutud toored ja kuivad küttepuud kohaletoomisega. Hall lepp, sanglepp, kask. Küttepuud võrkkotis 50l. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-post pakhalupuu@gmail.com.
- Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee.
- Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale – raha kohe kätte! Tel 5356 0761, Liina.
- Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tel 56 890 125, e-post: kuldnoop@gmail.com.
- Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889, www.korstnad.ee.
- Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujunduslõikus, hekkide pügamine, viljapuude hooldus, kändude freesimine. Olemas vastutuskindlustus ja kutsetunnistus. Marek, tel 525 1330, www.mwww.ee.
- Müüa toored ja kuivad küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- Eterniit ja profiilplekiga katusetööd. Majade ja hoonete ehitus. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine, mehitus@gmail.com, 5352 9476.
- KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp.
- Võrgus 40 l kuiv lepp/kask. Võrgus halujäägid (5–25cm). Tel 504 2707.
- Abi kasutusloa või ehitusloa ajamisel. Hoonete projekteerimine ja seadustamine. Tel 5656 2894, majapaberid@gmail.com.
- Pakun korstnapühkimise teenust, korstnapühkija tase 3, eramajad. Töötan ka ohtuti ja nädalavahetusel. Alar Lanna 5353247, info@tuhamees.ee või läbi Messengeri.
- Ostan autosid, seisukord ei ole oluline, tel 553 1989.

Teeme koos korda sinu kodu dokumentatsiooni

Aitame sind:

- ehitiste kasutuslubade asjaajamisega;
- korterite ümberehituste dokumentatsiooni asjaajamisega.

Tel. 502 0675, info@maretmanagement.ee
www.maretmanagement.ee

TEE UUELE RUUMI!

Harjumaal tuleb Uuskasutuskeskuse kaubik puhta ja terve mööbli ja tehnika järele täiesti tasuta!

Võta ühendust:

+372 5553 3001

kaubik@uuskasutus.ee

Tarkus vabaks anda, oskus vastu võtta

uuskasutus.ee

Too jõulupuu sealt, kus ta suureks kasvada ei saa

RMK kommunikatsioonipartner Kristiina Viiron

Taas on käes aeg, mil kõigil on võimalus võtta ette retk riigimetsa, et tuua omale pühadeks jõulupuu. Kuuske võib riigimetsast võtta neist kohtadest, kus ta suureks kasvada ei saa: teede ja kraavide servadest, elektriliinide ja vana metsa alt.

Kuusevõtuks sobiva koha leidmisel on abiks RMK äpp ja koduleht rmk.ee/kuuseke. Nii mobiilirakendusest (NB! Äppi tuleb enne metsa minekut uuendada) kui ka kodulehelt leiab veebikaardi, mis positsioneerib kuuseotsija asukoha ning näitab lähimaid kohti, kust jõulupuud võib langetada.

Kuuse eest tuleb tasuda enne selle maha võtmist, kasutades mobiili- või pangamakset. Makset tõendav SMS või maksekorralduse kinnitus peaks metsas kaasas olema. Mobiiliga on võimalik kuuse eest maksta 31. detsembrini k.a.

Kuni meetrine jõulupuu maksab 3 eurot, 1–2-meetrine 8 eurot ning 2–3-meetrine 13 eurot. Osta saab ka kõrgemaid kuuski, mille hinnad on välja toodud RMK kodulehel.

Foto: RMK

Ristsõna

Novembrikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Martti Ellisaar. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäevadel vallavalitsuse telefonil 671 2431.

											Noomiv kõne	KOHT	Oktoober	Metsik viha		Populaarne JÕULU- ESE	Mööbli- pood Kurnas	Kunsti- teos
										Küsitlus- firma					Automark ...hunnik			
										JÕULU- TEGE- LANE								
										Suur andme- side- võrgustik								
										Tina			Vooruslik Tule- kolded					
										Kiviterrass peakse ees								
Cimblar ★ ★ ★	Tänav Sakus	Mi- bemoll	Vanku- matu	Draakon Tolkieni „Käabi- kus“		Saava käände lõpp	Välikind- lustus					Ingl. tere				Kütte- graanul		
Hüppe- mäng																	Kreeka täht	
Lahen- dus- lause										Poole- hoiu- avaldus					Imagi- naar- arv			
Pindala tähis		Asesõna				10 cm				Pastoraat								
		Tohman				Liim				Türi Põhikool								
Püsiv elupaik						Veenõu								Hollandi lennufirma				
						Sidesõna								Kirdekaar				
	Ürituse kava															...võistlus		
	Tähtis vitamiin															Hapnik		
Veelind						Nolgid								Pea kinni				

Novembri ristsõna õige vastus: SELTSKONNAÜRITUS

Detsembrikuu ristsõna vastus palume saata 7. jaanuariks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel.

Kas sinu Nissan on hoitud?
Tule näita oma sõiduk meile ette!

30-punkti korrasoleku kontroll TASUTA.
Remondi vajadusel soodustused:
töötunnilt -40%; varuosadelt -15%

UUS NISSANI TEENINDUSKESKUS
Auto Bassadone Laagri | Jälgimäe tee 1, Tännassilma
nissan.autobassadone.ee

MAIT MÄLMSTEN EVELIN VÕIGEMAST TÕNIS NIINEMETS MAIKEN PIUS
HENESSI SCHMIDT KASPAR VELBERG JAANUS MEHIKAS

täiuslikud võõrad

DISAIDES MAIT MÄLMSTEN EVELIN VÕIGEMAST TÕNIS NIINEMETS MAIKEN PIUS HENESSI SCHMIDT KASPAR VELBERG
JA JAANUS MEHIKAS OPERAATOR MIHKEL SOE E.S.C. MONTEERIJAHARDI KÄLDER HELMEKESKSOO MATISS KRISJÄNIS
GRAMMAMONTAŽI LIISI PÖLLUMÄÄ KOSTÜÜMILISTIK ALLI LIIS VANDEL KÜESTIK GREG ZÜNDEL OVITCH
ADAPTEERIJAH MARIO PÜLVER ARUN TAMM TOOLIMONTAŽI MARI KRIS FOTOGRAFID TANEL TÄTTER VEIKO ESKEN
JEVGENI SUPIN KRISTIAN KALHIMIONOKS KONSTANTIN MASLOV'S ARTURAS DVINELIS REŽISSÖÖR ARUN TAMM

©2018 PAOLO GENOVESI FILIPPO BOLOGNIA PAOLO COSTELLA PAOLA MAMMINI JA ROLANDO RAVELLO "PERFETTI SCANDOLISTI"

R 16.01

KIISA VABAAJAKESKUSES

6€ / 5€ sakuvallakalender.ee

19:00

APOLLO ZWA FILMIST Coca-Cola Postimeses Go3

BRAVO!
Praktilised kingiideed

PEREISALE **AIAOMANIKULE** **VANAVANEMATELE** **MAJAOMANIKULE**

BRAVO
TEHNIKA

TÖENÄOLISELT PARIM
JÕULUKINGITUSTE KAUPlus

Bravo Tehnika kauplus: Tehnika 7, Saku
E-R 9:00–18:00 / 23.12 9:00-15:00 / 24.-26.12 suletud
bravotehnika.ee

Sünnid

TREVOR ORMUS
SASKIA SILDE
RIVER AUSMA

LUCA ELLIOT ÄRM
REMI-RUUDI SUVE
ARMIN PAJUR

Saku Priitahtlikud Pritsimehed

kutsuvad oma ridadesse

uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

Palju õnne!

LAINA MERIKALJU 97
HELMO NIINE 97
ENNO SOHA 95
EVI JOHANDI 94
EMILIE ANTONOVA 93
AINO-ELISABETH VAHTER 93
HELGI KIRJUTUS 93
ARMILDA OTS 92
ALFETA SAKS 91
EHA ASU 91
ERIKA VESIK 91
EHA KOHVER 91
MAIE-ADEELE VILLEMSON 90
ROSALIE PAADE 88
HELMU EICHE 88
PILVE NÄKS 88
MAIMU ROKK 88
ILME SAAR 88
EESI KEVVAI 87

ARVI AASMA 87
URVE KALJO 86
ELVIIRA TRAKS 86
AGO JÄRVA 86
EIMAR MURDMETS 86
AINO SILDMA 85
HELGI RÄNI 85
AILI KARU 80
ENE-MALLE MIHKLA 80
TÕNU OTS 80
VIKTOR RAUDSEPP 80
EVI RENTIK 75
ELO EHTMAA 75
INGRID PÖDER 75
VAIKE RABA 75
TAMARA SIILMANN 75
INDREK SAKS 75
JÜRI PIIP 75

**24. detsembril
kell 11:00**

Jõulu- jumala- teenistus

**Nurme 3A,
Saku**

**Pärast teenistust
pakume kohvi
ja kooki!**

**EKNK
Saku kogudus**

Lume. päev

L 10.01
Nurme
mäel

**13:00 Lumelinna
ehitamine**
võistlused ja lumemängud

**17:00 Jõulupuude
põletamine**
Šamaanitrummiorkester ŠATROga

sakuvalkalender.ee

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 22.01

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
Toimetaja:
Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitammede tee 15, Saku
Telefon:
671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
e-post ss@sakuvald.ee
Trükk: Printall